
Hållbarhetsrapportering enligt EU:s nya direktiv, CSRD

Tolkning och tillämpning för livsmedelsaktörer

Rapportnummer: U10085

Författare: Elin Nilsson, Therese Lindén

På uppdrag av: Livsmedelsföretagen

Sammanfattning

Denna vägledning riktar sig till livsmedelsföretag som påverkas av EU:s nya direktiv för hållbarhetsrapportering. Syftet är att ge en konkret och branschanpassad introduktion till vad det nya direktivet innebär, vilka krav som ställs, och hur rapporteringsarbetet kan genomföras i praktiken. Rapporten vänder sig både till företag som är i början av sin process och till dem som redan har viss erfarenhet men behöver fördjupning eller branschspecifika exempel.

Vägledningen bygger på en strukturerad genomgång av centrala delar av rapporteringsarbetet. Innehållet baseras på gällande standarder enligt Europeiska unionens hållbarhetsramverk, med särskilt fokus på hur dessa tillämpas inom livsmedelssektorn.

Vägledningens viktigaste resultat är att den ger ett steg-för-steg-stöd för att uppnå efterlevnad av reglerna, samt visar hur företag kan identifiera sina mest väsentliga hållbarhetsfrågor genom en översiktlig analys. Den beskriver också hur effekter av verksamheter på miljö, människor och styrning kan bedömas – både ur ett konsekvensperspektiv och ett affärsperspektiv. Dessutom lyfts frågor som försörjningstrygghet, teknikutveckling och sociala villkor i värdekedjan – aspekter som inte explicit är täckta av upplysningskrav, men kan vara avgörande för företagets långsiktiga hållbarhet.

Vägledningen har tagits fram i samarbete mellan Livsmedelsföretagen och IVL Svenska Miljöinstitutet.

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	5
Vägledningens innehåll	6
Läsanvisning	6
Kapitel 1. Vad är CSRD – och vad betyder det för ditt företag?	7
Vem ska rapportera?	7
Vad ska rapporteras?	8
Kapitel 2. Process mot efterlevnad – en översikt	13
A. Förstå hur CSRD påverkar din verksamhet	13
B. Kartlägg verksamhetens värdekedja	15
C. Genomför dubbel väsentlighetsanalys	16
D. Uppdatera strategi och styrning	19
E. Rapportera	20
Kapitel 3. Översiktlig väsentlighetsanalys för livsmedelsbranschen	22
Att avgöra vad som hör hemma var	22
Resursberoenden i livsmedelskedjan – från jord till bord	24
Konsekvenser och affärskritiska risker i livsmedelskedjan	27
Klimat- och miljöfrågor – ESRS E1-E5	27
Sociala frågor – ESRS S1-S4	35
Styrningsmässiga frågor – ESRS G1	40
Branschspecifika frågor	42
Kapitel 4. Branschanpassad tolkning av ämnesspecifika ESRS	46
Användning och innehåll	46
Exempel på tillämpning i praktiken	46
Referensförteckning	48

Inledning

EU:s gröna tillväxtstrategi ("Den gröna given") är ett omfattande initiativ för att ställa om Europa till en klimatneutral och resurseffektiv ekonomi. Genom att koppla ekonomisk tillväxt till minskad miljöbelastning syftar strategin till att skapa konkurrenskraft på hållbara grunder. En viktig del i detta är att säkerställa att kapital styrs mot verksamheter som bidrar till hållbar utveckling. Som ett led i detta har EU infört nya regelverk för företagsrapportering – däribland direktivet om företagens hållbarhetsrapportering, CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive).

CSRD innebär att tusentals företag i hela EU åläggs att redovisa sin påverkan på människor, miljö och samhälle enligt gemensamma krav. Redovisningen ska ske enligt ESRS (European Sustainability Reporting Standards). Standarderna medför ett bredare perspektiv på företagets ansvar för hållbarhetsfrågor.

Mot denna bakgrund har Livsmedelsföretagen och IVL Svenska Miljöinstitutet tagit fram denna vägledning, som riktar sig till företag inom den svenska livsmedelssektorn. Syftet är att konkretisera vad CSRD och ESRS innebär, ge stöd i tillämpning samt erbjuda branschanpassade exempel för analys och rapportering.

Vägledningen fokuserar på tre huvudsakliga frågeställningar:

1. Hur kan livsmedelsföretag strukturerat närma sig kraven i CSRD?
2. Vilka hållbarhetsfrågor är relevanta för livsmedelssektorn?
3. Hur kan dessa frågor översättas till rapporteringspraxis enligt ESRS?

Vägledningen bygger på dokumentanalys och branschkunskap för att tolka CSRD och ESRS. En översiktlig väsentlighetsanalys genomfördes för hela livsmedelskedjan, baserad på sektorsrapporter, myndighetsdata och forskning. Innehållet har utvecklats av Livsmedelsföretagen och IVL med fokus på praktisk tillämpning, genom feedback och nätverksträffar.

Observera: Parallellt med arbetet med denna vägledning (våren 2025) pågick ett lagstiftningsarbete i EU, som kan ändra delar av CSRD, till exempel tröskelvärden och tidslinjer. Innehållet baseras på gällande rätt vid den tidpunkten, men företag bör följa utvecklingen då kraven kan komma att ändras.

Vägledningens innehåll

Denna vägledning består av fyra kapitel som stegvis leder livsmedelsföretag genom vad CSRD innebär och hur rapporteringskraven enligt ESRS kan hanteras i praktiken:

1. Introduktion: Vad är CSRD och vad betyder det för ditt företag?

En genomgång av vilka företag som omfattas, vad som ska rapporteras och hur ESRS är uppbyggt – inklusive grundläggande begrepp som dubbel väsentlighet och värdekedja.

2. Process mot efterlevnad – en översikt

En praktisk genomgång av de viktigaste stegen för att förstå, kartlägga, analysera och rapportera i enlighet med CSRD.

3. Översiktlig väsentlighetsanalys för livsmedelsbranschen

En branschspecifik analys som lyfter fram de mest relevanta hållbarhetsfrågorna, beroendena och riskerna längs livsmedelskedjan – från råvara till konsumtion.

4. Relevanta rapporteringskrav för livsmedelsbranschen

En sammanställning och förklaring av de upplysningskrav som särskilt berör livsmedelsföretag, med exempel på hur dessa kan tolkas och tillämpas i praktiken.

Läsanvisning

Vägledningen kan läsas från början till slut för dig som vill ha en komplett översikt över hur CSRD och ESRS påverkar livsmedelsföretag – från introduktion till konkreta rapporteringskrav.

Har du redan viss erfarenhet kan du använda vägledningen som ett uppslagsverk, och gå direkt till det kapitel som är mest relevant för din roll eller nuläge. Till exempel kan kapitel 3 vara särskilt användbart inför väsentlighetsanalysen, medan kapitel 4 fungerar som stöd i planering och utformning av själva rapporten.

Kapitel 1. Vad är CSRD – och vad betyder det för ditt företag?

CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive¹) kräver att företag som omfattas av reglerna rapporterar enligt gemensamma europeiska standarder – ESRS (European Sustainability Reporting Standards²). Syftet är att hållbarhetsrapporteringen ska bli jämförbar och transparent – både vad gäller:

- Hur företag **påverkar** människor, miljö och samhälle, och
- Hur företag **påverkas** av hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter.

Målet är att investerare, kunder och andra intressenter ska få bättre beslutsunderlag för att kunna fatta val i linje med EU:s hållbarhetsambitioner.

Hållbarhetsrapporten ska omfatta samma delar av verksamheten som den finansiella årsredovisningen. Rapporten ska också innehålla information om konsekvenser, risker och möjligheter som uppstår indirekt genom verksamhetens relationer i uppströmsled (leverantörer och insatsvaror) och nedströmsled (kunder, distributörer och slutanvändare), om denna så kallade värdekedjeinformation är relevant.

Vem ska rapportera?

CSRD har införlivats i svensk lagstiftning bland annat genom uppdatering av Årsredovisningslagen. Det innebär att följande typer av företag omfattas av skyldigheten att upprätta en hållbarhetsrapport:

- **Företag av allmänt intresse (noterade bolag med fler än 500 anställda)**
- **Stora företag som uppfyller mer än ett av följande kriterier under de två senaste räkenskapsåren:**
 - fler än 250 anställda
 - balansomslutning över 280 miljoner kronor
 - nettoomsättning över 550 miljoner kronor
- **Små och medelstora noterade företag som uppfyller mer än ett av följande kriterier under de två senaste räkenskapsåren:**
 - fler än 10 anställda
 - balansomslutning över 5 miljoner kronor

¹ (EU) 2022/2464.

² (EU) 2023/2772.

- nettoomsättning över 10 miljoner kronor
- **Stora dotterbolag vars moderbolag har säte utanför EES (tredjeland) och har en nettoomsättning inom EES som överstiger 1,7 miljarder kronor.**

Notera: Informationen ovan är inte fullständig. För den som vill få sådan information hänvisas till Årsredovisningslagen i sin helhet och förarbetena, bland annat propositionen *Nya regler om hållbarhetsrapportering*³.

Observera: EU-kommissionen har i februari 2025 presenterat ett så kallat Omnibus-förslag som syftar till att förenkla och justera vissa delar av befintlig hållbarhetslagstiftning, däribland CSRD. För livsmedelsföretag innebär detta att tröskelvärden och tillämpningsdatum för rapporteringsplikten kan komma att ändras. **Företag bör därför följa utvecklingen noga – särskilt om man ligger nära tröskelvärdena för omsättning, balansomslutning eller antal anställda.**

Företag som omfattas av indirekta rapporteringskrav

Små och medelstora företag som inte är noterade på en reglerad marknad omfattas inte direkt av kraven på hållbarhetsrapportering. Dessa företag kan ändå behöva tillhandahålla information om miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning, exempelvis om sådan information efterfrågas av intressenter eller om företaget ingår i ett rapporteringspliktigt företags uppströms- eller nedströmsled. För att underlätta för dessa företag finns en [frivillig rapporteringsstandard](#)⁴.

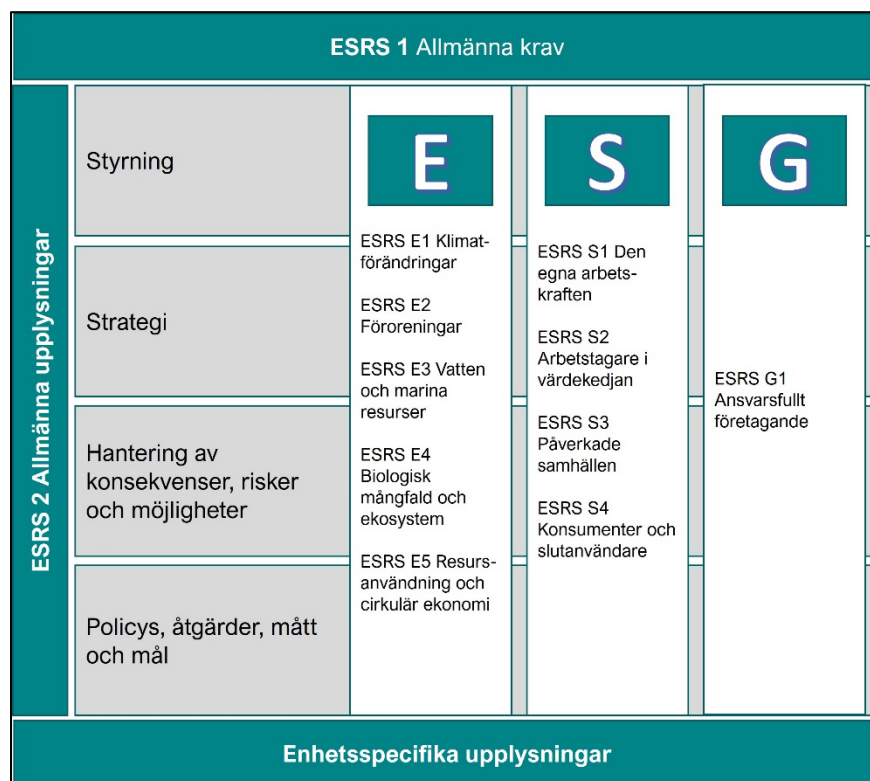
Vad ska rapporteras?

ESRS kan ses som ett system av rapporteringsstandards, som i dagsläget (per maj 2025) omfattar 12 standarder. Standarderna innehåller upplysningskrav som spänner över följande områden:

- Allmän information om företagets affärsmodell och strategi.
- Miljöinformation (förkortat "E" som i *environment*).
- Samhällsansvarsinformation och (förkortat "S" som i *social*).
- Bolagsstyrningsinformation (förkortat "G" som i *governance*).

³ Prop. 2023/24:124.

⁴ EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group). (2024). *EFRAG Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs (VSME)*. December 2024.

Figur 1. Schematisk bild över ESRS som system av rapporteringsstandarder per maj 2025.

De allmänna kraven i ESRS 1 och de allmänna upplysningarna i ESRS 2 är obligatoriska för alla företag som omfattas av CSRD. Vilka upplysningar i ämnesspecifika ESRS som ska inkluderas i hållbarhetsrapporten bestäms utifrån företagets dubbla väsentlighetsanalys.

Olika typer av krav

I ESRS 2 återfinns följande *ämnesövergripande* krav:

- **Minimiupplysningskrav**, som anger vad företag som minst ska upplysa om relaterat till policys, åtgärder, mål och mått för varje väsentlig hållbarhetsfråga.
- **Upplysningskrav**, som anger vad företaget som minst ska upplysa om relaterat till företagets affärsmodell och styrning.

I övriga ESRS återfinns *ämnesspecifika* (ESG) krav som är föremål för bedömning i en dubbel väsentlighetsanalys:

- **Upplysningskrav**, som anger vad företaget ska ange för information om frågor som är väsentliga för verksamheten.

De flesta upplysningskrav åtföljs av **applikationskrav**, som vägleder hur upplysningskravet ska tolkas, avgränsas och presenteras. I praktiken används olika typer av krav i kombination med varandra. Figuren nedan ger exempel på redovisning av policys, åtgärder, mål och mått när ett företag i sin dubbla väsentlighetsanalys har kommit fram till att "Den egna arbetskraften" (ESRS S1) utgör en väsentlig hållbarhetsfråga för verksamheten:

Ämnes- övergripande minimi- upplysningskrav (MDR)		Ämnesspecifikt upplysningskrav		Ämnesspecifikt applikationskrav
ESRS 2 innehåller följande MDR för ämnen som är väsentliga för företaget:		MDR ska tillämpas tillsammans med motsvarande upplysningskrav i relevant ämnesstandard:		De flesta upplysningskrav innehåller tillhörande applikationskrav som vägleder hur upplysningskravet ska tolkas, avgränsas och presenteras i praktiken:
Policys (MDR-P)	+	S1-1 Policys kring den egna arbetskraften	+	S1-1 Applikationskrav
Åtgärder (MDR-A)	+	S1-4 Åtgärder kring den egna arbetskraften	+	S1-4 Applikationskrav
Mål (MDR-T)	+	S1-5 Mål kring den egna arbetskraften	+	S1-5 Applikationskrav
Mått (MDR-M)	+	S1-15 Balans mellan arbete och fritid	+	S1-15 Applikationskrav

Figur 2. Exempel på upplysningskrav att applicera när "Den egna arbetskraften" (ESRS S1) utgör en väsentlig fråga för verksamheten.

I fall där väsentlig hållbarhetsinformation inte hör samman med upplysningar i någon utav de ämnesspecifika standarderna, är företag skyldiga att ändå inkludera den informationen i så kallade **enhetsspecifika upplysningar**. Enhetsspecifika upplysningar får användas när befintliga ESRS inte fullt ut fångar verksamhetens väsentliga påverkan, risker eller möjligheter. Sådana upplysningar ska vara relevanta, och bör – i den mån det är möjligt – vara jämförbara med bolag inom andra branscher (till exempel genom att utgå från branschspecifika rapporteringsstandarder som Global Reporting Initiative, GRI) samt vara konsekventa över tid.

Företag måste också lämna enhetsspecifika upplysningar om ett ämne är väsentligt i värdekedjan men standarden endast kräver upplysningar för den egna verksamheten. I dessa fall krävs kompletterande upplysningar för att användare ska kunna förstå hur företaget följer upp och hanterar påverkan i hela värdekedjan.

Datapunkter

Varje upplysningskrav består av en eller flera **datapunkter**, som är den minsta informationsenheten i rapporteringen – till exempel ett värde, ett ja/nej-svar eller en kvalitativ beskrivning.

Upplysningskraven kan innehålla följande återkommande formuleringar för att skilja mellan olika nivåer av krav och vägledning:

- "Ska lämna upplysningar": **obligatorisk datapunkt**.
- "Får/kan lämna upplysningar": **frivillig datapunkt** som stödjer god praxis.
- "Ska beakta": **vägledning** kring faktorer, resurser eller metoder att ta hänsyn till vid framtagande av upplysningen.

Uppskattningar, antaganden och kvalitativa egenskaper av information

När en datapunkt efterfrågar information om värdekedjan, och ett företag inte har tillgång till fullständig information om sin värdekedja, tillåter ESRS att företaget använder **rimliga uppskattningar**. Det gäller särskilt när direktdata är svår att få fram, till exempel från underleverantörer eller nedströms aktörer. Företaget får då använda **sektorsgenomsnittlig data** (till exempel branschstatistik) och/eller **proxidata** (till exempel motsvarande information från liknande produkter eller regioner).

Oavsett om informationen bygger på faktiska data eller uppskattningar, ska den alltid uppfylla de **kvalitativa egenskaper** som anges i ESRS 1, bilaga B:

- Relevans – Informationen ska ha betydelse för förståelsen av företagets påverkan, risker och möjligheter.
- Trovärdig återgivning – Uppgifterna ska vara korrekta, kompletta och fria från vilseledande vinklingar.
- Jämförbarhet – Det ska gå att jämföra uppgifterna över tid och med andra företag.
- Verifierbarhet – Det ska finnas underlag som gör att informationen går att kontrollera.
- Tydlighet – Informationen ska vara lätt att förstå för användaren.

Taxonomiförordningen

För företag som omfattas av CSRD innebär hållbarhetsrapporteringen även att de måste redovisa hur stor del av verksamheten som omfattas av, och uppfyller kraven i, EU:s taxonomiförordning. Syftet med taxonomin är att definiera vilka ekonomiska aktiviteter

som kan klassas som miljömässigt hållbara, och att öka transparensen kring företags bidrag till EU:s miljömål.

Företag ska i sin hållbarhetsrapport, i en särskilt identifierbar del inom miljöavsnittet, tydligt redogöra för hur stor andel av följande ekonomiska nyckeltal som är miljömässigt hållbara enligt artikel 8 i taxonomiförordningen (EU 2020/852):

- Omsättning
- Investeringsutgifter (CapEx)
- Driftsutgifter (OpEx)

Rapporteringen ska visa både hur stor del av företagets verksamhet som omfattas av taxonomin ("täckning") och hur stor del som faktiskt är i linje med kriterierna för miljömässig hållbarhet ("anpassning").

Vad krävs för att en aktivitet ska anses miljömässigt hållbar?

För att en aktivitet ska klassificeras som "anpassad", och därmed miljömässigt hållbar enligt taxonomin, krävs att aktiviteten:

- Bidrar väsentligt till minst ett av EU:s sex miljömål (t.ex. klimatförändringsbegränsning, cirkulär ekonomi).
- Inte orsakar betydande skada för något av de andra målen.
- Uppfyller tekniska granskningskriterier som fastställts i EU:s delegerade akter.
- Uppfyller minimikrav på sociala och mänskliga rättigheter enligt internationella riktlinjer.

Identifiering av relevanta aktiviteter

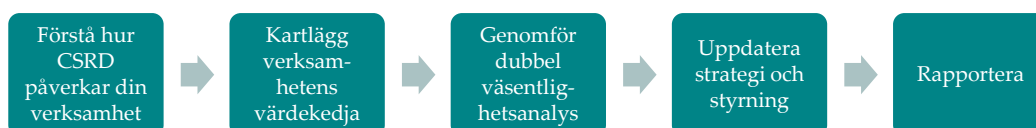
Utgångspunkten för att fastställa om verksamheten omfattas av taxonomin kan vara att identifiera vilka ekonomiska aktiviteter företaget bedriver utifrån dess SNI- eller NACE-koder. De delegerade akterna till taxonomin specificerar vilka branscher och verksamheter som omfattas, samt de krav som gäller för respektive aktivitet.

Att en verksamhet faller utanför taxonomiförordningen innebär inte att ingen rapportering krävs – företag förväntas då förklara hur stor andel av verksamheten som inte är täckt av taxonomin, samt vilka överväganden som ligger bakom.

Kapitel 2.

Process mot efterlevnad – en översikt

Detta avsnitt syftar till att ge ett steg-för-steg-stöd genom processen mot efterlevnad – från första förståelse till publicerad rapport och utvärdering. Varje steg bygger på föregående moment och är utformat för att stödja både praktiskt genomförande och strategisk förankring.

Figur 3. Schematisk bild över Kapitel 2. Process mot efterlevnad – en översikt.

A. Förstå hur CSRD påverkar din verksamhet

📖 Säkerställ en intern gemensam förståelse för:

- ☐ Vilket verksamhetsår som blir det första rapporteringsåret enligt CSRD.
- ☐ Vilka delar av verksamheten som omfattas av rapporteringen.
- ☐ Verksamhetens omfattning och kontext:
 - Vad ni gör, var ni är verksamma och vilka ni samarbetar med.
 - Era produkter och tjänster samt era geografiska marknader.
 - Era leverantörer, kunder och andra centrala relationer.
 - Era beroenden av naturresurser (exempelvis vatten) och sociala resurser (exempelvis odlingskompetens).

📖 Jämför er nuvarande tillgång på information med vad som krävs enligt CSRD:

- ☐ Ansvar och styrning: Har ni dokumentation som visar hur ansvar för hållbarhetsfrågor är fördelat på styrelse- eller ledningsnivå?
- ☐ Strategi och påverkan: Har ni underlag som beskriver hur hållbarhetsfrågor påverkar er strategi och affärsmodell?
- ☐ Konsekvenser, risker och möjligheter: Finns det en struktur för att bedöma hur verksamheten påverkar människor, miljö och samhälle – och vilka affärsrisker det innebär?

- ☐ **Styrning och uppföljning:** Har ni samlad information om era hållbarhetspolicys, åtgärder (till exempel minskat matsvinn), uppföljning med nyckeltal och tidsatta mål?

Eftersom ESRS kräver insyn i hela värdekedjan – från råvaror till konsument och avfall – behöver flera olika delar av organisationen bidra i rapporteringsförberedelserna.

Tabell 1. Exempel på relevanta funktioner i verksamheten som kan spela en viktig roll i förberedelserna för rapportering enligt CSRD.

Funktion	Exempel på bidrag till hållbarhetsrapportering
Inköp	Kartlägger leverantörskedjan, identifierar hållbarhetsrisker hos leverantörer, bidrar med data om miljöpåverkan och sociala villkor.
HR	Samlar in data om arbetsmiljö, mångfald, utbildningsnivåer, lönegap med mera.
IT	Säkerställer tillgång till data och system för spårbarhet, kvalitetssäkring och rapportering.
Ekonomi/CFO	Hanterar finansiella nyckeltal, integrerar hållbarhetsdata i årsredovisningen, kopplar investeringar till hållbarhetsmål.
Kvalitet/Livsmedelssäkerhet	Ansvarar för information kring utsläpp, restprodukter, matsvinn, produktmärkning och spårbarhet.
Hållbarhet	Leder väsentlighetsanalysen, samordnar intern input, ansvarar för uppföljning, rapportering och intressentdialog.
Juridik/Compliance	Säkerställer efterlevnad av legala krav och integrering i interna policyramverk.

B. Kartlägg verksamhetens värdekedja

Kartläggning av värdekedjan ligger till grund för den dubbla väsentlighetsanalysen som i sin tur bestämmer omfattningen av CSRD-rapporten. Därför räcker det inte att enbart kartlägga den egna verksamheten⁵.

Det är alltså inte graden av kontroll över aktörer i värdekedjan som avgör hur långt kartläggningen behöver sträcka sig, utan om det som sker i verksamhetens värdekedja sannolikt medför/ kan medföra väsentliga konsekvenser, risker eller möjligheter.

 Checklista för att kartlägga verksamhetens värdekedja:

- ☐ Utgå från branschens översiktliga värdekedja (se kapitel 3) och anpassa till din egen verksamhet.
- ☐ Identifiera värdekedjans led – till exempel odling, förädling, paketering, distribution, konsumtion.
- ☐ Lista externa aktörer – till exempel odlare, transportörer, butiker. Bedöm vilka som påverkar hållbarhetsprofilen mest.
- ☐ Klargör var ni har direkt kontroll (till exempel produktion, inköp) och var påverkan sker indirekt – samt hur den kan hanteras.
- ☐ Identifiera känsliga råvaror/processer – till exempel soja, palmolja, kött, säsongsarbete. Använd detta för att avgöra analysens djup.
- ☐ Beskriv centrala beroenden – till exempel vatten, el, arbetskraft.
- ☐ Utgå från tidigare riskkartläggningar – prioritera redan kända riskområden.
- ☐ Tydliggör gränssnitt – till exempel mellan import av råvaror och vidareförädling.
- ☐ Kartlägg relevanta intressenter – identifiera vilka aktörer som kan påverka eller påverkas av verksamheten, direkt eller indirekt, i olika delar av värdekedjan. Bedöm vilka intressentgrupper som har särskilt intresse i er verksamhet – och i vilka delar av värdekedjan deras perspektiv är viktigast att beakta.
- ☐ Dokumentera processen – så att den går att följa upp och utveckla över tid.

⁵ Enligt paragraf 63 och 135 i ESRS 1 ska rapporteringen omfatta väsentliga konsekvenser, risker och möjligheter som är kopplade till både direkta och indirekta affärsrelationer – uppströms och nedströms i värdekedjan.

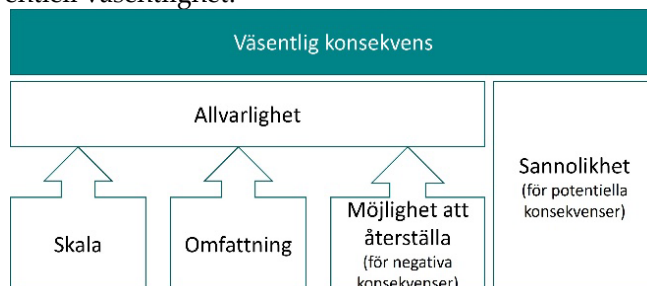
C. Genomför dubbel väsentlighetsanalys

Nästa steg är att genomföra en dubbel väsentlighetsanalys. Analysens mål är att identifiera vilken information som är väsentlig för att beskriva:

- Hur verksamheten direkt och indirekt påverkar människor, miljö och samhälle (konsekventiell väsentlighet 🏢→🌍)
- Hur omvärlden påverkar verksamhetens lönsamhet och framtida utveckling (finansiell väsentlighet 🌍→🏢)

ESRS innehåller principer som styr väsentlighetsanalysens genomförande. Analysen ska:

- Göras årligen som förberedelse inför nästkommande ESRS-rapport.
- Bygga på verksamhetens kontext, inklusive en kartläggning av värdekedjan (se processsteg B) samt identifiering och bedömning av konsekvenser, risker och möjligheter inom miljö, sociala rättigheter och bolagsstyrning⁶.
- Grunda sig på ESRS bedömningskriterier för:
 - Konsekventiell väsentlighet:

- Finansiell väsentlighet:

⁶ Identifieringen av konsekvenser, risker och möjligheter ska bland annat utgå från listan över hållbarhetsfrågor i ESRS 1, applikationskrav 16.

✨ Exempel på användning av tröskelvärden för bedömningskriterier i den dubbla väsentlighetsanalysen

Ett företag som producerar fruktbaserade smoothies identifierade ett stort antal konsekvenser i sin dubbla väsentlighetsanalys. Bland dessa fanns frukt och bär från länder med vattenbrist, arbetstagarrisker i skördeledet och plastanvändning i förpackningarna.

För att tillämpa ESRS bedömningskriterier använde företaget **tröskelvärden** – alltså gränser för när en konsekvens bedöms som väsentlig:

- **Vattenanvändning** klassades som väsentlig när över 25 % av volymerna kom från områden med hög vattenstress. Under den nivån ansågs påverkan hanterbar.
- **Sociala risker** bedömdes som väsentliga när över 10 % av en råvarukategori kom från leverantörer med återkommande arbetsrättsbrister (enligt externa källor).
- **Plast i förpackningar** ansågs inte väsentligt – klimatpåverkan var låg (<3 % av totalen), och inga större miljö- eller regulatoriska risker identifierades.

När är en konsekvens positiv?

En positiv konsekvens uppstår när ett företag – genom sin verksamhet – skapar verkliga, mätbara samhälls- eller miljöförbättringar, som inte enbart syftar till att rätta till tidigare skador eller risker, utan bidrar i sig till hållbar utveckling. Dessa effekter ska vara avsiktliga eller direkt kopplade till verksamheten – och inte bara sidoeffekter.

Exempel på positiva konsekvenser av ett företag i livsmedelsbranschen:

- *Stärker lokal livsmedelsförsörjning genom långsiktiga avtal.* Ett företag tecknar fleråriga leveransavtal med småskaliga jordbruk i avlägsna regioner, vilket gör det möjligt för dessa aktörer att investera i odling och säkra inkomst året runt – oberoende av bistånd eller marknadsstöd.
- *Investerar i produktion nära konsumentledet.* Genom att etablera beredskapslager eller lokala förädlingsanläggningar kan företaget leverera även vid avbrott i internationella transporter – och därmed bidra till ökad livsmedelstillgänglighet.
- *Återställer biologisk mångfald i odlingslandskapet.* Ett företag samarbetar med leverantörer för att aktivt återskapa våtmarker, plantera kantzoner och främja

pollinatörer i produktionsområden – inte som kompensation för tidigare förlust, utan som ett aktivt bidrag till ekosystemens återhämtning.

Vikten av konkreta formuleringar av konsekvenser, risker och möjligheter

För att analysen ska bli meningsfull krävs att den inte stannar vid generella formuleringar av påverkan, risker och möjligheter. Exempel:

✗ "Klimatförändringar medför en risk för vår verksamhet". Den här typen av formulering säger inget om typ av risk, vad som orsakar den eller vilka konsekvenser den kan få. Överväg i stället en konkret beskrivning som ger ledningen något att agera på – inte bara att rapportera om:

✓ "Globala temperaturökningar leder till fler extrema väderhändelser [orsak], vilket kan innebära högre driftkostnader och störningar vid viktiga produktionsanläggningar [händelse], något som kan påverka vår produktion och ekonomiska resultat [konsekvens]."

Intressentdialog i samband med väsentlighetsanalys

Det är inte ett krav att genomföra intressentdialog som en del av väsentlighetsanalysen. Däremot kan intressentdialog vara ett värdefullt stöd.

Om du väljer **att inte genomföra intressentdialog** som ett led i analysen, tänk på att ESRS kräver information kring:

- Om en intressentdialog har ägt rum i samband med analysen eller inte⁷.
- Hur intressenternas synpunkter beaktas i strategi och affärsmodell⁸.

Om du väljer **att genomföra intressentdialog** som ett led i analysen, tänk på att:

- Engagera rätt aktörer i rätt frågor. En fabriksarbetare kan ge värdefullt stöd kring arbetsmiljö och säkerhet, men har troligen begränsad insyn i frågor om biologisk mångfald. På samma sätt är det inte rimligt att förvänta sig att en klimatforskare kan uttala sig om sociala arbetsvillkor i produktionen.

⁷ ESRS 2 paragraf 53(b).

⁸ ESRS 2, upplysningskrav SBM-2.

Dokumentera väsentlighetsanalysen – vad som måste framgå och varför

Att dokumentera analysen är avgörande för möjligheten att förbättra analysen vid nästa tillfälle samt att revisorn ska kunna bedöma om er analys håller måttet.

Vanliga revisorsfrågor om den dubbla väsentlighetsanalysen:

- **"Hur har väsentlighetsanalysen genomförts?"** Dokumentera alltid processen steg för steg: vilka moment som ingick, vilka funktioner som deltog, vilka källor som använts och hur analysen förankrades internt.
- **"Har ni använt tröskelvärden? Vad avgör när något är väsentligt?"** Dokumentera alltid vilka tröskelvärden ni använt. Det förklarar hur bedömningen gjorts och gör analysen begriplig och verifierbar.
- **"Påverkan beskrivs för generellt – var sker den konkret?"** Dokumentera alltid orsak, händelse och konsekvens – och var påverkan uppstår.
- **"Har ni beaktat osäkerheter eller begränsningar?"** Dokumentera alltid eventuella dataluckor, metodbegränsningar eller antaganden.
- **"Hur presenteras resultatet? Går det att följa upp?"** Dokumentera alltid analysresultatet i överskådlig form – till exempel i en matris eller tabell – och spara tidigare versioner.

D. Uppdatera strategi och styrning

När väsentlighetsanalysen är färdig finns en lista över väsentliga frågor. Alla väsentliga frågor ska rapporteras enligt ESRS, men det innebär inte att det krävs en färdig policy, ett mål eller en åtgärdsplan för varje fråga direkt.

Att prioritera vilka hållbarhetsfrågor som ska hanteras strategiskt är alltså inte bara tillåtet – det är en förväntad och integrerad del av ESRS. Men det är viktigt att känna till följande:

- Om företaget ännu inte har antagit en policy, åtgärd eller mål för en väsentlig hållbarhetsfråga, ska detta ändå tydligt framgå i rapporteringen.
- Det ska också anges *varför* sådana ännu inte finns, och det är rekommenderat att inkludera en tidsplan för när företaget planerar att ta fram relevanta styrmedel.

För vissa företag kan det upplevas som känsligt att öppet redovisa avsaknaden av policyer eller mål inom områden som anses väsentliga. Se därför till att högsta ledningen är väl införstådd med vad som gäller.

🌟 Exempel på uppdatering av strategi och styrning

Efter en dubbel väsentlighetsanalys insåg ett företag i färskvarubranschen att den största påverkan inte låg i plastförpackningar – som tidigare varit i fokus – utan i primärproduktionen. Frågor som hög vattenförbrukning i södra Europa och otrygga arbetsvillkor vid skörd och paketering bedömdes som mest väsentliga.

Till följd av analysens resultat gjordes följande uppdateringar av strategin:

- Fokus flyttades från förpackningar till odling och arbetsvillkor.
- Nya mål sattes för vatteneffektivitet och social kontroll hos leverantörer.
- Ansvar för hållbarhet integrerades i inköp och produktion.
- Plastfrågan lyftes över till innovationsspåret.

E. Rapportera

Att vara redo för rapporteringssteget innebär att samtliga föregående processteg (A-D) har genomförts och att det är dags att samla in data.

📄 För att avgöra vilken data som ska samlas in kan följande vägledande frågor ställas:

- ☐ Vilka upplysningskrav är relevanta? Ta stöd av [EFRAG's mappning mellan hållbarhetsfrågor och ämnesspecifika upplysningskrav](#)⁹.
- ☐ Vilka datapunkter bidrar till att förklara våra väsentliga konsekvenser, risker och möjligheter?
 - Behövs informationen för att uppfylla upplysningskravets syfte? Kan vi utesluta datapunkten enligt ESRS 1, paragraf 31 eller 34?
 - Hur ser behovet av användning av uppskattningar och antaganden ut?
- ☐ Vem/ vilka samlar in vilken information, enligt vilken metod och från vilka källor?
- ☐ Hur kvalitetssäkras insamlade data? När är datan redo för revisorsgranskning?

⁹ EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group). (2024). *EFRAG ESRS Q&A Platform Cross-cutting Mapping of sustainability matters to topical disclosures (Q&A ID 177)*. November 2024.

HÅLLBARHETSRAPPORTERING ENLIGT EU:S NYA DIREKTIV, CSRD

Tolkning och tillämpning för livsmedelsaktörer

Juni 2025

När hållbarhetsrapporten är publicerad börjar det viktiga uppföljningsarbetet. En genomtänkt utvärdering visar inte bara hur rapporteringen gick – den ger också insikt om vad som fungerade, vad som behöver förbättras och hur arbetet kan effektiviseras inför nästa cykel.

 Centrala delar att analysera är:

- ☐ Datainsamling: Var informationen lätt att få tag på, tillförlitlig och komplett?
- ☐ Bearbetning: Fanns det onödiga manuella moment eller flaskhalsar i analysflödet?
- ☐ Kvalitetssäkring: Upptäcktes fel i tid – och hur hanterades de?
- ☐ Samarbete: Var ansvar och roller tydliga mellan avdelningar och funktioner?

Kapitel 3. Översiktlig väsentlighetsanalys för livsmedelsbranschen

Kapitel 3 utgör ett praktiskt stöd för att identifiera var i värdekedjan just din verksamhet medför konsekvenser, utsätts för risker eller kan bidra till ökad hållbarhet. Det kan handla om:

- Direkt påverkan – exempelvis utsläpp, resursanvändning eller arbetsvillkor, eller
- Indirekt påverkan genom leverantörer, kunder och andra aktörer i värdekedjan.

Kapitlet är strukturerat utifrån de ämnesspecifika ESRS-standarderna och går igenom samtliga underämnen inom respektive område – från klimat, föroreningar och vatten till arbetsvillkor, konsumentpåverkan och bolagsstyrning.

Underämnena beskrivs utifrån deras generella relevans för livsmedelsbranschen som helhet. Det innebär dock inte att varje fråga är väsentlig för varje enskild aktör. Exempelvis omfattar ESRS E1 (klimatförändringar) tre underämnena:

- Begränsning av klimatförändringar,
- Anpassning till klimatförändringar och
- Energi.

I det här fallet bedöms alla tre vara potentiellt relevanta för branschen, men det betyder inte att samtliga är väsentliga för varje företag. **Väsentlighet måste alltid fastställas utifrån verksamhetens faktiska påverkan och exponering – beroende på dess roll i värdekedjan, geografiska läge, affärsmodell och intressentkrav.**

Att avgöra vad som hör hemma var

En utmaning för många företag är att avgöra vilka delar av verksamheten som bör rapporteras under vilka ESRS-standarder. Gränserna mellan ämnesområden som klimat, vatten, biologisk mångfald, arbetsvillkor eller bolagsstyrning är inte alltid skarpa i praktiken – särskilt i en komplex och globalt sammanflätad bransch som livsmedelssektorn.

Ett exempel är vattenanvändning i produktion: är det främst en klimatrelaterad fråga (E1), en resursfråga (E3), eller en del av företagets påverkan på lokalsamhällen (S3)? I många fall är svaret: alla tre – beroende på perspektiv, skala och sammanhang.

För att hantera denna komplexitet innehåller kapitel 3 en strukturerad vägledning som kopplar samman livsmedelskedjans olika led – från råvaruproduktion till konsumtion – med de ämnesspecifika ESRS-standarderna. Därför kan kapitlet fungera som en praktisk karta:

1. **Avsnitt Resursberoenden i livsmedelskedjan – från jord till bord.** Här beskrivs, för varje del av kedjan – råvaruproduktion, förädling/produktion, distribution/konsumtion, typiska påverkanstyper och beroenden.
2. **Avsnitt Konsekvenser och affärskritiska risker i livsmedelskedjan.** Här sätts typiska påverkanstyper och beroenden i relation till ESRS E1–E5 (miljö), S1–S4 (socialt) och G1 (styrning) inklusive branschspecifika aspekter som försörjningstrygghet och teknikutveckling.

Den slutliga bedömningen behöver alltid göras utifrån företagets unika position i värdekedjan. Den översiktliga strukturen i kapitel 3 är därför inte en checklista att kryssa av, utan ett resonemangsstöd för att skapa tydlighet och riktning i analysen. Den hjälper användaren att:

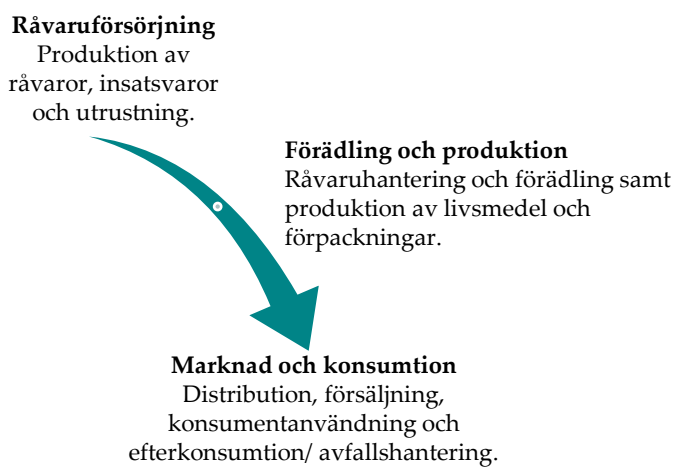
- Undvika dubbelräkning eller glömda perspektiv.
- Se var flera ESRS-frågor kan överlappa.
- Identifiera vilka delar av rapporteringen som behöver fördjupas.
- Underlätta dialogen internt och externt kring varför vissa frågor anses (eller inte anses) väsentliga.

Exempel på hur du kan använda dig av kapitel 3

- **Identifiera relevanta frågeställningar.** Använd kapitlet som en strukturerad karta. Fokusera på de områden som är mest betydelsefulla utifrån er verksamhet.
- **Stöd i intern analys och prioritering.** Materialet lämpar sig väl för workshops, riskanalyser och dialog inom organisationen. Det kan hjälpa till att skapa en gemensam förståelse för vilka frågor som bör undersökas närmre.
- **Koppla hållbarhetsfrågor till affärsstrategi.** De flesta underämnena kan ha tydlig koppling till affärsmodellen – till exempel försörjningssäkerhet, energiomställning eller personalförsörjning – och kan integreras i strategi- och riskdiskussioner.
- **Underlag för indikatorval och uppföljning.** Innehållet ger vägledning för att identifiera vilka indikatorer som är mest relevanta att följa upp och rapportera.
- **Verktyg i intressentdialoger.** Kapitlet kan fungera som grund i externa samtal med leverantörer, kunder eller andra intressenter.

Resursberoenden i livsmedelskedjan – från jord till bord

För vägledningens syfte har en förenklad bild av livsmedelskedjan tagits fram.

Figur 4. Förenklad bild av livsmedelskedjan från jord till bord. För att fullt ut möjliggöra praktisk användning i den dubbla väsentlighetsanalysen behöver den anpassas till din verksamhets unika förutsättningar. För att göra det – använd checklistan i processteg B.

Verksamheter inom råvaruförsörjning

Verksamheter inom råvaruförsörjning ägnar sig åt produktion av råvaror, insatsvaror och utrustning. Det innefattar jordbruk, inklusive växtodling, animalieproduktion, vattenbruk/akvakultur (fiskodling, skaldjursodling och algodling), samt skogsbruk för produkter såsom bär, svamp och honung. Även produktionen av insatsvaror, exempelvis utsäde, gödningsmedel, foder och bränslen, samt tillverkningen av utrustning såsom jordbruksmaskiner, precisionsodlingsteknik, bevattningssystem, växthus och transportfordon, ingår i denna del av värdekedjan.

För företag som är verksamma inom råvaruförsörjning uppstår påverkan vanligen från följande beroenden av natur- och samhälleliga resurser:

- **Klimat och ekosystem:** Ett stabilt klimat, bördig jord och tillförlitlig vattenförsörjning är avgörande för en kontinuerlig och hållbar produktion.
- **Biologisk mångfald:** Pollinering och naturliga kretslopp bidrar till jordhälsa och avkastning. Minskad biologisk mångfald kan orsaka produktionsbortfall och ökade kostnader.

- Resurseffektivitet: Begränsad tillgång till vatten, mark eller näringsämnen kan öka kostnader och minska produktiviteten, medan hållbara lösningar som regenerativt jordbruk och effektiv bevattning kan skapa nya möjligheter.
- Infrastruktur: En fungerande logistik, välutvecklad distribution och säker tillgång till insatsvaror är avgörande för effektivitet och konkurrenskraft. Bristande infrastruktur kan orsaka leveransstörningar och ökade transportkostnader.
- Arbetskraft: Tillgång till kunnig personal och säsongsarbetare är avgörande för produktionsstabilitet. Arbetskraftsbrist eller försämrade arbetsvillkor kan leda till produktionsstörningar och regulatoriska risker.
- Arbetsmiljö: Trygga och rättvisa arbetsvillkor bidrar till stabilitet och effektivitet, medan brister kan medföra juridiska och ekonomiska konsekvenser.
- Markrättigheter: Säker tillgång till mark påverkar expensionsmöjligheter och långsiktig lönsamhet, medan osäkerhet kring ägande kan innebära finansiella risker.
- Ekonomiska incitament och kapital: Finansiering av hållbara produktionsmetoder och infrastruktur är en förutsättning för långsiktig utveckling. Brist på kapital kan hämma innovation och tillväxt.
- Lokala traditioner och kunskap: Generationsöverförd erfarenhet och anpassade odlingsmetoder kan stärka resiliens och långsiktig hållbarhet, men kräver balans mellan tradition och innovation för att möta moderna krav.

Verksamheter inom förädling och produktion

Verksamheter inom förädling och produktion omfattar råvaruhantering och processning, såsom rengöring, sortering, torkning, slakt, styckning, malning, fermentering och konservering. Här ingår även industribaserad livsmedelsproduktion, inklusive mejerier, bagerier, köttförädling, färdigmatstillverkning samt produktion av vegetariska och alternativa proteiner. Förpacknings- och märkningsverksamheter ingår också.

För företag som är verksamma i dessa sektorer, uppstår påverkan vanligen från följande beroenden av natur- och samhälleliga resurser:

- Arbetskraft: Förädling och produktion är ofta arbetsintensiva processer som kräver tillgång till både yrkesskicklig och tillfällig personal. Beroendet av säsongsarbetare eller låglönearbete kan innebära sociala risker såsom arbetsmiljöproblem, bristande anställningstrygghet eller ojämlika arbetsvillkor. Investeringar i utbildning, god arbetsmiljö och socialt ansvarstagande kan bidra till högre produktivitet och stärkt arbetsgivarvarumärke.
- Robusta produktionsanläggningar och energi: Extremväder och energibrist kan orsaka produktionsstopp, leveransproblem och ökade försäkringskostnader.

Investeringar i robusta leveranskedjor och klimatanpassade produktionsanläggningar kan minska dessa risker.

- Energi: Produktionsprocesser kräver stora mängder energi, vilket leder till utsläpp av växthusgaser. Ökad energieffektivitet och övergång till fossilfria energikällor kan minska påverkan men kan betyda beroende av resurser som sällsynta metaller.
- Kemikalier och tillsatser: Produktionsanläggningar kan släppa ut föroreningar i luft, mark och vatten, vilket kan leda till striktare miljöregler och ökade kostnader. Samtidigt skapar ökad transparens kring produktinnehåll och miljöpåverkan möjligheter att stärka varumärkets hållbarhetsprofil.
- Vatten och avlopp: Stabil tillgång till vatten är avgörande för produktionen, särskilt inom mejeri-, kött- och vegetabilieindustrin. Striktare regler kring vattenuttag kan innebära ökade kostnader, men effektiv vattenanvändning och återanvändning av processvatten kan minska påverkan och skapa långsiktiga besparingar.
- Biologisk mångfald: Föroreningar och utsläpp från produktion kan påverka ekosystem och biologisk mångfald. Expansion av industrimark kan förändra landskapet och skapa konkurrens om markresurser, samtidigt som hållbar markförvaltning och miljöcertifieringar kan stärka verksamhetens långsiktiga stabilitet.
- Trä, olja, metaller, mineraler (för tillverkning av förpackningsmaterial som papper, plast, aluminium och glas): Minskad materialanvändning och bättre återvinningssystem kan reducera kostnader och avfallsmängder, medan dålig hantering av förpackningsavfall kan bidra till mikroplastförorening med regulatoriska påföljder.

Verksamheter inom marknad och konsumtion

Verksamheter inom marknad och konsumtion omfattar grossist- och detaljhandel, restauranger, storkök, livsmedelsservice och konsumentledet. Även verksamheter inom återvinning, avfallshantering, kompostering, biogasproduktion samt regenerativ återanvändning, såsom biproduktanvändning och återföring av näringsämnen till jordbruket, ingår.

För företag som är verksamma i dessa sektorer, uppstår påverkan vanligen från följande beroenden av natur- och samhälleliga resurser:

- Fossila bränslen och energi: Transporter, logistik, kylkedjor, lager och butiker kräver diesel, bensin och elektricitet.
- Metaller, mineraler och gummi: Fordon, transportband och kylsystem är beroende av råvaror som stål, koppar, litium, aluminium och gummi.
- Vattenresurser: Brist på vatten kan leda till att vissa produkter inte kan produceras, exempelvis vid extremväder eller torka. Vatten används inom sjötransport, kylning

av motorer, rengöring av lagerutrymmen och butiker samt vid beredning och hantering av livsmedel.

- Mark och infrastruktur: Handelsplatser, logistikcenter och parkeringsytor kräver landareal, vilket kan påverka ekosystem.
- Kylmedel och kemikalier: Kyl- och fryssystem är beroende av syntetiska kylmedel, där vissa har hög klimatpåverkan och är föremål för striktare reglering.
- Förpackningsmaterial: Plast, papper, glas och metall används för livsmedelsförvaring, med beroende av olja, skogsråvara och mineraler.
- Avfallshantering och återvinning: Effektiva system för insamling och återvinning av förpackningar, matsvinn och restprodukter är avgörande för att minska miljöpåverkan och uppfylla regulatoriska krav.
- Biologiska resurser och jordbruksavfall: Biprodukter från livsmedelsproduktion och konsumtion kan återföras till jordbruket genom kompostering, biogasproduktion och näringsåterföring.
- Politisk påverkan – Geopolitiska händelser såsom krig, handelskonflikter eller sanktioner kan påverka tillgången till insatsvaror, orsaka prischocker och skapa osäkerhet kring leveranser.
- Hälsa, nutrition och konsumentförtroende - Produkters innehåll, näringsvärde och hälsoeffekter påverkar konsumenters välmående och val. Beroendet av hälsosamma och säkra livsmedel ökar i takt med reglering, konsumentkrav och medvetenhet kring socker, salt, fetter, allergener och tillsatser. Negativ påverkan, som missvisande märkning eller ohälsosamma produkter, kan skada varumärken och leda till försäljningsbortfall, medan investeringar i tydlig information, näringsrika produkter och hållbara val kan skapa konkurrensfördelar och stärkt konsumentlojalitet.

Konsekvenser och affärskritiska risker i livsmedelskedjan

Detta avsnitt sammanfattar resultatet av en översiktlig väsentlighetsanalys som genomförts utifrån ovan beskrivna översiktliga värdekedja.

Klimat- och miljöfrågor – ESRS E1-E5

Företag i livsmedelsbranschen påverkar klimat och miljö genom hela värdekedjan. Samtidigt är branschen starkt beroende av fungerande ekosystem, ett stabilt klimat, rent vatten och tillgång till naturresurser med rik biologisk mångfald.

Nedan följer en genomgång av de klimat- och miljöfrågor som ingår i ESRS samt respektive frågas betydelse för livsmedelsbranschen.

E1 Klimatförändringar

ESRS E1 omfattar verksamhetens konsekvenser, risker och möjligheter utifrån begränsning av klimatförändringar, anpassning till klimatförändringar samt energi.

ESRS E1 - Möjligt väsentliga underämnena för livsmedelsbranschen

- **Begränsning av klimatförändringar.** Jordbruket står för en stor del av livsmedelsbranschens växthusgasutsläpp (🏡→🌍), särskilt från djurhållning och växtodling. Dessa utsläpp är ofta svåra att minska utan att påverka produktionen.

Samtidigt påverkas företag ekonomiskt av stigande priser på utsläppsätter, koldioxidskatter och förändrade marknadskrav (🏡←🌍). Lösningen ligger ofta i att effektivisera resursanvändningen, minska matsvinn, optimera gödselanvändning och arbeta med foder- och produktval. För att bedöma relevans och omfattning av dessa risker krävs förklaring om:

▲ Bedömningen av fysiska risker (till exempel torka, översvämningar, värmeböljor) bygger på ett högt utsläppsscenario – alltså ett tänkt framtidsscenario där utsläppen fortsätter att öka kraftigt.

▼ Bedömningen av omställningsrisker (till exempel nya regler, högre kostnader) bygger på ett 1,5 °C-scenario – ett framtidsscenario där samhället snabbt ställer om för att begränsa uppvärmningen.

- **Anpassning till klimatförändringar.** Ett förändrat klimat påverkar hela värdekedjan (🏡←🌍). Det kan handla om minskad vattentillgång, ökad väderkänslighet eller högre försäkringskostnader. Verksamheter bör bedöma sin sårbarhet – till exempel inom odling eller energiförsörjning – och behov av anpassningsåtgärder.
- **Energi.** Livsmedelsproduktion är ofta energikrävande – särskilt inom förädling, transporter och kylkedjor. Det ger både utsläpp (🏡→🌍) och kostnadsrisker (🏡←🌍). Företag kan minska sin exponering genom energieffektivisering och omställning till fossilfri energi. Väsentligheten beror på hur stor energianvändningen är, vilka energislag som används och hur känslig verksamheten är för prisförändringar eller framtida reglering.

För de allra flesta företag som omfattas av CSRD är klimatförändringar en väsentlig fråga och ska därför rapporteras. Det ska mycket till för att ett företag ska kunna motivera att klimatförändringar inte har någon väsentlig påverkan – varken genom egna utsläpp, fysiska risker eller omställningskrav i omvärlden. Klimatrelaterade frågor är nära kopplade till såväl affärsmodell som finansiella risker, och är ofta centrala även ur intressenters perspektiv. Därför förväntas företaget inte bara redogöra för nuläget, utan även hur man arbetar långsiktigt med klimatanpassning och utsläppsminskningar.

E2 Föroreningar

ESRS E2 omfattar verksamhetens påverkan, risker och möjligheter utifrån utsläpp till luft (både inomhus och utomhus), vatten och mark, samt hantering av farliga ämnen. Eftersom marknaden för vissa kemikalier är reglerad, krävs också transparens kring användning, produktion och distribution av särskilt farliga ämnen¹⁰

ESRS E2 - Möjligt väsentliga underämnen för företag i livsmedelsbranschen

- **Förorening av mark, luft och vatten**, till exempel genom utsläpp från produktion eller användning av gödsel, kemikalier och rengöringsmedel.
- **Ämnen som inger betänkligheter**, inklusive sådana som bedöms som särskilt farliga och som kan förekomma i till exempel bekämpningsmedel eller teknisk utrustning.

Frågor som rör **mikroplaster** och **förorening av levande organismer eller livsmedel** är i regel mindre centrala för branschen som helhet. Det beror på att påverkan varierar stort mellan olika typer av verksamheter – till exempel mellan primärproduktion och förädling – samt mellan produktgrupper. Vissa produkter har koppling till plastförpackningar eller vattenburna system, medan andra saknar sådana samband.

Använd följande frågor för att fördjupa analysens konsekvensperspektiv (🏡→🌍):

- ☐ Ger vår råvaruproduktion upphov till utsläpp av metan eller lustgas från djurhållning, och hur hanteras användningen av gödsel och bekämpningsmedel?

¹⁰ I ESRS benämnt som "ämnen som inger betänkligheter" och "ämnen som inger mycket stora betänkligheter".

- ☐ Finns risk för näringsläckage till mark eller vattenmiljöer?
- ☐ Använder vi fiskodlad råvara, och hur ser utsläppen av näringsämnen eller läkemedelsrester ut från dessa odlingar?
- ☐ Förekommer utsläpp från våra produktionsanläggningar, exempelvis restvatten med rengöringskemikalier eller andra processutsläpp?
- ☐ Orsakar våra transporter utsläpp av luftföroreningar, såsom kväveoxider (NOx), svaveldioxider (SOx) eller partiklar?
- ☐ Förekommer läckage av kylmedel vid lagring och distribution?

Utöver påverkan på miljön kan dessa utsläpp innebära ökade kostnader för företagen, till följd av skärpta miljökrav och regler för utsläpp ( ).

Inom produktion kan förpackningar och utrustning innehålla bisfenol¹¹ och PFAS¹², och rengöringsmedel kan innehålla skadliga ämnen. I distributionsledet kan tryckfärger, lim och smörjmedel innehålla tungmetaller och PFAS. Dessa ämnen innebär hälsorisker och svårnedbrytbara föroreningar i miljön ( ), och kan därför innebära ökade kostnader för företagen i takt med att kraven på substitution¹³ och kemikaliekontroll skärps (.

E3 Vatten

Inom ramen för ESRS E3 omfattas upplysningar om hur verksamheten påverkar vattenmiljöer och hav, vilka åtgärder som vidtas för att skydda och återställa dessa resurser samt hur risker och möjligheter kopplade till vatten hanteras.

¹¹ Bisfenoler är en grupp syntetiska kemikalier som används vid tillverkning av plast, särskilt polykarbonat och epoxihartser. De förekommer bland annat i livsmedelsförpackningar, beläggningar på konserverburkar och kvitton. Vissa bisfenoler, som bisfenol A (BPA), har kopplats till hormonstörande effekter och misstänkta hälsorisker, vilket har lett till regleringar och utfasning i flera användningsområden.

¹² PFAS (per- och polyfluorerade alkylsubstanser) är en grupp syntetiska kemikalier som är mycket svårnedbrytbara i miljön. De används bland annat för sina vatten-, fett- och smutsavvisande egenskaper, men har kopplats till negativa hälso- och miljöeffekter.

¹³ Substitution innebär att farliga kemikalier ersätts med mindre farliga alternativ i syfte att minska riskerna för hälsa och miljö. Substitutionsprincipen är en central del av både EU:s kemikalielagstiftning och många företags hållbarhetsarbete. EU reglerar skadliga ämnen genom REACH-förordningen, som listar SVHC-ämnen, samt livsmedelslagstiftning som styr halter av skadliga ämnen i livsmedel och förpackningar.

ESRS E3 – Möjligt väsentliga underämnena för livsmedelsbranschen

Företag i livsmedelsbranschen – oavsett om kopplingen till vatten är direkt eller indirekt – kan ha en väsentlig påverkan på, eller ett beroende av, vattenresurser. Typen och omfattningen av denna påverkan beror på företagets position i livsmedelskedjan. Inom ramen för ESRS E3 är särskilt följande aspekter viktiga att beakta:

- **Sötvattenresurser**, där tillgång och kvalitet är avgörande för jordbruk, djurhållning, livsmedelsproduktion och hygien.
- **Marina miljöer**, som kan påverkas av exempelvis utsläpp från fiskodling, övergödning eller andra föroreningskällor kopplade till verksamheten.

För att fördjupa och anpassa analysens konsekvensperspektiv (→) kan följande frågor ställas:

- ☐ Använder vår råvaruproduktion stora mängder sötvatten, och varierar detta beroende på gröda, plats eller odlingsmetod?
- ☐ Förekommer användning av bekämpningsmedel eller antibiotika i vår leverantörskedja, och hur påverkar det vattenmiljöerna lokalt eller nedströms?
- ☐ Bidrar våra produkter, förpackningar eller verksamhet till marin nedskräpning?
- ☐ Använder vi råvaror som kommer från industrifiske, bottentrålning eller ohållbara metoder för fisk- och skaldjursodling?
- ☐ Har vi verksamhet eller leverantörer som utvinnet marina råvaror på ett sätt som riskerar att störa ekosystemen?

För att anpassa analysens finansiella perspektiv (←) till verksamhetens kontext, kan följande frågor ställas:

- ☐ Är vår produktion känslig för vattenbrist som kan påverka skördar, djurhållning eller tillgång till foder? Befinner sig produktionen i geografiska områden som är känsliga för vattenstress¹⁴?
- ☐ Finns det brister i bevattnings- eller dräneringsinfrastruktur som påverkar vår effektivitet eller kostnadsnivå?
- ☐ Har vi behov av investeringar i teknik, kompetens eller rådgivning för att öka vår motståndskraft mot vattenrelaterade risker?

¹⁴ Vattenstress innebär att efterfrågan på vatten överskrider tillgången under en viss period eller att vatten av god kvalitet är otillgängligt. Det kan bero på överbefolkning, torka, överuttag eller föroreningar.

- ☐ Påverkas vi av skärpta regleringar kring vattenuttag, utsläpp eller certifieringskrav (t.ex. MSC), och hur påverkar det vår råvarutillgång eller kostnader?

E4 Biologisk mångfald och ekosystem

Biologisk mångfald handlar om variationen i naturen – mellan olika arter, inom arter och mellan livsmiljöer som skog, hav och ängar. Ekosystem, däremot, syftar på samspillet mellan levande organismer och deras omgivning, såsom jord, vatten och luft. Ett ekosystem fungerar som en helhet, till exempel en skog, ett korallrev eller en åker, där allt hänger ihop i ett sammanhängande system.

Inom ramen för ESRS E4 omfattas upplysningar om konsekvenser för biologisk mångfald och ekosystem samt finansiella risker och möjligheter som härstammar ur dessa frågor.

ESRS E4 - Möjligt väsentliga underämnen för företag i livsmedelsbranschen

Inom ramen för ESRS E4 kan samtliga centrala underämnen vara relevanta:

- **Direkta drivkrafter för biologisk mångfaldsförlust**, såsom avskogning, markomvandling, bottentrålning och användning av bekämpningsmedel.
- **Påverkan på arters tillstånd**, exempelvis genom minskad genetisk variation i jordbruket eller hot mot marina arter vid överfiske.
- **Påverkan på ekosystemens omfattning och tillstånd**, till exempel markutarmning, erosion och näringsläckage från jord- och vattenbruk.
- **Beroenden och påverkan kopplade till ekosystemtjänster**, såsom pollinering, vattenrening, klimatreglering och markhälsa.

Ur ett konsekvensperspektiv (🏭➡️🌍) kan livsmedelsföretag använda följande vägledande frågor för att anpassa analysen:

- ☐ Förekommer avskogning, markomvandling eller bottentrålning?
- ☐ Används bekämpningsmedel eller antibiotika i vår primärproduktion, och hur påverkar detta arter och ekosystem?
- ☐ Är vår produktion baserad på monokulturer eller andra former av intensivt jordbruk som kan öka sårbarheten i ekosystem?
- ☐ Leder vår verksamhet till direkt eller indirekt markutarmning, erosion eller näringsläckage som försämrar ekosystemens tillstånd?
- ☐ Bidrar utsläpp från djurhållning eller vattenbruk i vår värdekedja till övergödning eller syrebrist i vattenmiljöer?

För att identifiera vilka ekosystemtjänster verksamheten är beroende av ( ) kan livsmedelsföretag utgå från följande:

- ☐ Är verksamheten beroende av pollinatörer för att säkerställa skörd och produktionsvolym?
- ☐ Är verksamheten beroende av marina resurser som kan påverkas av överfiske?
- ☐ Krävs tillgång till rent vatten för produktion?
- ☐ Är ett stabilt lokalklimat, reglering av extremväder eller temperaturförhållanden avgörande för produktionen?
- ☐ Är markens näringsinnehåll och struktur avgörande för odlingens avkastning och långsiktighet?

Dessa beroenden tillgodoses på olika sätt av ekosystemtjänster.

E5 Cirkulär ekonomi

Inom ESRS E5 ingår att redovisa hur företaget påverkar resursanvändning och avfall – samt vilka åtgärder som vidtas för att minska förbrukning och främja cirkulära flöden. Det ska också framgå vilka risker och möjligheter detta innebär för verksamheten.

Exempel på relevans för livsmedelsaktörer:

- Att utforma produkter och förpackningar för längre hållbarhet, återvinningsbarhet och minskat svinn – exempelvis genom tydlig märkning, portionsstorlekar eller förbättrad produktdesign – är en nyckel för att möjliggöra mer cirkulära materialflöden i branschen.
- Smartare materialval och design av produkter och förpackningar kan samtidigt bidra till minskad klimatpåverkan, underlätta återvinning och minska plastföroreningar. Förmågan att anpassa affärsmodellen till ett mer cirkulärt system – där värdet i produkter och material bevaras längre – kan bidra till lägre kostnader, ökad motståndskraft och stärkt efterlevnad av nya marknadskrav och regleringar.
- Cirkulär användning av restströmmar – såsom biprodukter från livsmedelsproduktion, osålda varor eller organiskt avfall – kan skapa nya värdekedjor för till exempel djurfoder, biobaserade material, fermenterings ingredienser eller bioenergi. Det stärker resurseffektiviteten, minskar miljöpåverkan och kan ge nya intäktsströmmar.

ESRS E5 - Möjligt väsentliga underämnen för företag i livsmedelsbranschen

- **Inflöden av resurser**, såsom insatsvaror, råvaror, energi, vatten och förpackningsmaterial. Här är uppföljning av ursprung, mängd, återvunnet innehåll och hållbarhetscertifiering viktiga aspekter för ökad resurseffektivitet.
- **Utfloeden av resurser och avfall**, där exempelvis matsvinn, restprodukter, förpackningsavfall och utsläpp behöver hanteras på ett sätt som minimerar miljöpåverkan och samtidigt skapar affärsnytta, till exempel genom återanvändning, återvinning eller energiutvinning.

För att verksamhetsanpassa analysen av cirkulär ekonomi kan livsmedelsföretag utgå från följande vägledande frågor ur ett konsekvensperspektiv (→

- ☐ Hur stora är våra material- och resursflöden, och vilka typer av råvaror använder vi – är de ändliga, fossila eller biologiskt förnybara¹⁵?
- ☐ Vilka restprodukter, biprodukter eller avfall uppstår i produktion, distribution eller konsumtion – och hur hanteras dessa idag?
- ☐ Innehåller våra produkter, förpackningar eller processer material som försvårar återanvändning, återvinning eller biologisk nedbrytning¹⁶?
- ☐ Hur ser användningen av engångsartiklar, sammansatta material eller komplexa förpackningar ut, och vilka konsekvenser får det i avfallsledet?
- ☐ Finns det processer där värdefulla resurser förloras – till exempel spill i produktion, matsvinn eller ineffektiv logistik?

För att fördjupa det finansiella perspektivet (←

- ☐ I vilken utsträckning är vår verksamhet beroende av jungfruliga råvaror som ny plast, glas, metall eller kartong för förpackningar – och hur påverkas vi av prissvängningar eller brist på dessa material?
- ☐ Hur stor andel av våra förpackningar, produktkomponenter eller maskinella insatser består av återvunnet eller återanvänt material?

¹⁵ Ändliga råvaror är resurser som finns i begränsad mängd och inte återskapas i ett mänskligt tidsperspektiv, t.ex. metaller och mineraler. Fossila råvaror som olja, kol och naturgas är också ändliga och har dessutom hög klimatpåverkan. Biologiskt förnybara råvaror kommer från levande organismer och kan återskapas naturligt, t.ex. trä, stärkelse eller växtbaserade oljor – förutsatt att de utvinns hållbart.

¹⁶ Biologisk nedbrytning innebär att ett material kan brytas ner av mikroorganismer till naturliga ämnen som koldioxid, vatten och biomassa. Hur snabbt nedbrytningen sker beror på materialets egenskaper och miljöförhållanden. Ett material som är biologiskt nedbrytbart är inte automatiskt miljövänligt – det krävs också att nedbrytningen sker under rätt förutsättningar, till exempel i industriella komposteringsanläggningar.

- ☐ Är vår verksamhet beroende av fungerande system för insamling, sortering och återvinning av till exempel förpackningar, matsvinn eller restprodukter – och hur robusta är dessa system i dag?
 - ☐ Finns det behov av samverkan med andra aktörer, till exempel leverantörer, återvinnare eller kunder, för att sluta materialflöden eller skapa gemensamma lösningar för återanvändning och cirkulära affärsmodeller?
 - ☐ Är vi beroende av nya tekniska lösningar, produktdesign eller förändrade kundbeteenden för att öka cirkulariteten i våra livsmedelsprodukter och förpackningar?
-

Sociala frågor – ESRS S1-S4

Företag i livsmedelsbranschen påverkar människor och samhällen i och kring sin verksamhet genom hela värdekedjan – antingen direkt eller indirekt. Samtidigt är branschen beroende av en trygg och rättvis arbetsmarknad, välfungerande samhällen och ett högt förtroende från konsumenter.

De sociala rapporteringsstandarderna (ESRS S1–S4) syftar till att ge insyn i hur företaget påverkar sin omvärld – och hur sociala utmaningar och relationer kan påverka verksamhetens affärsmässiga förutsättningar. Nedan följer en genomgång av de sociala frågor som ingår i ESRS samt respektive frågas betydelse för livsmedelsbranschen vad gäller påverkan, risker och möjligheter.

S1-S2 Egen arbetskraft och arbetskraft i värdekedjan

Inom ramen för ESRS S1 och S2 redovisas konsekvenser kopplade till företagets egen arbetsstyrka (S1) samt till arbetstagare i värdekedjan (S2). Syftet är att ge insyn i hur verksamheten påverkar människor i och kring sin verksamhet samt vilka åtgärder som vidtas för att förebygga, hantera eller åtgärda negativa konsekvenser.

Tabell 2. ESRS S1-S2 - Möjligt väsentliga underämnena för företag i livsmedelsbranschen.

Under- ämnen i S1-S2	Aspekter för aktörer inom råvaruproduktion	Aspekter för aktörer inom förädling och produktion	Aspekter för aktörer inom distribution och konsumtion
Arbetsvillkor	▶ Hög olycksrisk vid arbete med maskiner, kemikalier och ensamarbete. ▶ Påfrestande villkor vid säsongarbete. ▶ Begränsad facklig organisering.	▶ Riskmiljöer med kyla, buller, tunga lyft. ▶ Otrygga anställningar och inhyrd personal. ▶ Skift- och nattarbete (negativ påverkan på hälsa och välbefinnande).	▶ Risker vid manuell varuhantering i transport och butik. ▶ Våld/trakasserier i butiksmiljö. ▶ Konflikter vid lågavlönade, otrygga anställningar.
Likabehandling och lika möjligheter för alla	▶ Diskriminering av migrantarbetare. ▶ Begränsad kompetensutveckling. ▶ Digitalisering som skapar kompetensgap.	▶ Låga utbildningskrav påverkar intern rörlighet. ▶ Ojämn könsfördelning. ▶ Digitalisering som skapar kompetensgap.	▶ Könsdiskriminering i logistiksektorn. ▶ Ojämlig representation i ledning.
Andra arbetsrelaterade rättigheter	▶ Risk för barnarbete och tvångsarbete. ▶ Otrygga anställningar bland säsong- och migrantarbetare.	▶ Bristande skydd mot trakasserier. ▶ Bristfällig arbetsmiljöledning.	▶ Liknande utmaningar som i förädling. ▶ Möjlighet att minska risker genom hållbara inköpsrutiner och ansvar i leveranskedjan.

Ur ett konsekvensperspektiv (🏭➡️🌍) kan livsmedelsbranschen påverka arbetsvillkor negativt genom hela värdekedjan – från jord till bord.

- Redan i råvaruförsörjningen finns tydliga risker, till exempel kopplat till ensamarbete, farliga maskiner, kemikalier och hög psykisk belastning, särskilt vid säsongarbete och monotona arbetsuppgifter. Otrygga anställningar och begränsade möjligheter till facklig organisering, inte minst bland migrantarbetare, är också vanligt förekommande.
 - Finns delar av vår värdekedja där säsonganställningar, låg anställningstrygghet eller riskfyllda arbetsmoment förekommer?
 - Har vi tillgång till information om arbetsvillkor i primärproduktionen?

- I förädlings- och produktionsledet uppstår andra typer av arbetsmiljörisker. Exponering för buller, kyla, tunga lyft och partiklar är vanligt. Därtill kommer skiftarbete, tillfälliga anställningar och ett beroende av inhyrd personal vid produktionsoppar – faktorer som påverkar både hälsa och arbetsvillkor.
 - ☐ Har vi koll på arbetsmiljön, bemanningssituationen och tillgången till utbildning vid ny teknik eller förändrade arbetsmoment?
- Inom transport, logistik och butik är arbetsmiljörisker ofta kopplade till manuell hantering, tekniska fel eller bristande rutiner. Timanställningar med låg lön kan bidra till konflikter och diskriminering, och i butiksmiljöer förekommer ibland våld eller trakasserier – vilket påverkar både arbetsmiljö och kostnader.
 - ☐ Hur ser arbetsvillkoren ut hos våra transportörer, lagerpartners och återförsäljare? Har vi rutiner för att identifiera och hantera arbetsmiljörisker i dessa delar av kedjan?

Samtidigt är branschen beroende av fungerande arbetskraft i hela kedjan (🏢←🌐). Brister hos leverantörer kan orsaka förseningar, ökade kostnader eller skada företags anseende. I allvarliga fall – som vid barnarbete, brott mot arbetsrätt eller dokumenterade kränkningar – kan även finansiella konsekvenser uppstå, till exempel sanktionsavgifter, produktionsstopp eller förlorat förtroende från kunder.

S3 Påverkade samhällen

I takt med att frågor om social rättvisa, arbetsvillkor och samhällspåverkan får ökad uppmärksamhet i omställningen till hållbara livsmedelssystem, växer behovet av att förstå hur företag påverkar de samhällen där de är verksamma. Inom ramen för ESRS S3 omfattas upplysningar om hur företag påverkar- och påverkas av förhållanden i lokala samhällen.

- Livsmedelssektorns utveckling kan få långtgående sociala konsekvenser – särskilt i utvecklingsländer. I många låginkomstländer riskerar småskaliga jordbrukare att utestängas från uppgraderade värdekedjor när nya krav införs.
- Även i Sverige märks liknande tendenser. Stigande markpriser och hårdare villkor för små producenter gör det allt svårare att upprätthålla lokal livsmedelsproduktion.

Att väga in sociala konsekvenser i affärsbeslut är därför avgörande – både för långsiktig hållbarhet och för att säkerställa en livsmedelssektor som är rättvis och inkluderande.

ESRS S3 – Möjligt väsentliga underämnena för livsmedelsbranschen

- **Ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter** – Livsmedelssektorn kan påverka samhällen genom markomvandling, vattenkonflikter och industriell expansion i råvaruproduktion (🏠→🌍). Det kan begränsa tillgången till naturresurser, försämra försörjningsmöjligheter och tränga undan traditionell livsföring och matkultur. Förädlingsanläggningar kan även påverka lokalsamhällen genom buller, utsläpp och konkurrens om resurser.
- **Rättigheter för urfolk** (🏠→🌍) – Verksamhet i områden där urfolk bor eller har sedvanerätt kräver särskild hänsyn. Inblandning i markexploatering, direkt eller via leverantörer, kan leda till allvarliga kränkningar av urfolks rätt till mark, resurser och kulturell identitet.
- **Civila och politiska rättigheter** (🏠→🌍 / 🏠←🌍) – Risker uppstår när företag är verksamma i områden med spänningar kring markrättigheter eller bristande samtycke från lokalsamhällen. Avsaknad av delaktighet i beslut om jordbruk och infrastruktur kan skapa motstånd och legitimitetsproblem.

För att fördjupa och anpassa analysens konsekvensperspektiv (🏠→🌍) kan följande frågor ställas:

- ☐ Finns risk för att vår verksamhet – direkt eller genom leverantörer – påverkar samhällens tillgång till mark, vatten eller naturresurser? Beaktar vi lokala försörjningsbehov och kulturella värden vid nya etableringar eller upphandlingar?
- ☐ Påverkar vår råvaruförsörjning områden där urfolk har sedvanerätt? Säkerställer vi att deras rättigheter till mark och naturresurser respekteras?
- ☐ Hur säkerställer vi att samhällspåverkan identifieras, följs upp och hanteras i hela värdekedjan – inte bara vid direkta investeringar? Har vi processer för att stärka lokalt samarbete och undvika framtida konflikter?
- ☐ Har vi rutiner för att identifiera risker kopplat till samtycke, delaktighet och transparens i områden där vi eller våra leverantörer är verksamma? Hur agerar vi om lokala röster inte hörs eller om kritik uppstår?

S4 Konsumenter och slutanvändare

När omställningen till hållbara livsmedelssystem accelererar blir det allt viktigare att förstå hur företag påverkar – och påverkas av – konsumenter och slutanvändare. ESRS S4 omfattar upplysningar om företagens påverkan, risker och möjligheter kopplat till konsumenter och slutanvändares hälsa, tillgång till produkter och tjänster, säkerhet samt insyn och förtroende.

ESRS S4 – Möjligt väsentliga underämnena för livsmedelsbranschen

- **Informationsrelaterade effekter** – Otydlig eller vilseledande information kan minska förtroendet och leda till felaktiga konsumtionsval. Tydlig och transparent information stärker konsumenternas möjligheter att göra informerade val och kan bidra till bättre folkhälsa.
- **Konsumenters hälsa och säkerhet** – Produktsammansättning, hygienhantering och märkning påverkar konsumenters hälsa (🏠 → 🌍). Risker som smitta, allergener eller bristande näringsinnehåll kan få allvarliga följder. Bristande kontroll kan även skada varumärket och leda till rättsliga påföljder.
Samtidigt finns en stark efterfrågan på säkra och hälsosamma livsmedel. Företag som erbjuder ansvarsfullt märkta, näringsrika produkter kan både minska risker och stärka förtroendet (🏠 ← 🌍).
- **Social inkludering och jämlik tillgång** – Höga priser eller begränsat utbud riskerar att utesluta vissa grupper från hållbar och näringsrik mat, vilket förstärker sociala klyftor (🏠 → 🌍).

För att verksamhetsanpassa analysen enligt ESRS S4 – Konsumenter och slutanvändare, kan följande vägledande frågor användas:

- **Konsekvenser för konsumenter och slutanvändare:**
 - ☐ Är märkning, innehållsförteckningar och hållbarhetspåståenden tydliga, korrekta och begripliga för konsumenter?
 - ☐ Får konsumenterna tillgång till tillräcklig information för att fatta informerade val – till exempel om ursprung, miljöpåverkan eller näringsinnehåll?
 - ☐ Granskar vi regelbundet vår kommunikation för att undvika vilseledande marknadsföring eller greenwashing?
 - ☐ Finns risker kopplade till smitta, kontaminering, allergener eller näringsbrister i våra produkter?
 - ☐ Hur ser vår egenkontroll, märkning och återkallelseberedskap ut? Tar vi hänsyn till hur produktsammansättningen påverkar folkhälsa?
 - ☐ Är våra produkter tillgängliga för olika samhällsgrupper sett till pris, distribution och utbud?
 - ☐ Hur påverkar vår prissättning och sortimentsstrategi tillgången till hållbar och näringsrik mat?
 - ☐ Exkluderas vissa grupper från våra erbjudanden?
- **Risker och möjligheter som härstammar från konsumenter och slutanvändare:**
 - ☐ Hur påverkar konsumenternas förtroende, preferenser och beteenden vår försäljning och position på marknaden?

- ☐ Hur arbetar vi med transparens, innovation och dialog för att bygga långsiktig lojalitet?
- ☐ Vilka möjligheter ser vi att bidra till folkhälsa och hållbara konsumtionsmönster – samtidigt som vi stärker vår affär?

Styrningsmässiga frågor – ESRS G1

Företag i livsmedelsbranschen förväntas agera ansvarsfullt och etiskt i sin styrning – något som står i fokus i standarden ESRS G1. Den lyfter fram betydelsen av transparens i beslutsfattande, integritet i affärsrelationer och ett ansvarsfullt utnyttjande av bolagets resurser.

ESRS G1 – Möjligt väsentliga underämnena för livsmedelsbranschen

- **Företagskultur och affärsetik.** En stark värdegrund är central för att säkerställa efterlevnad av regler kring livsmedelssäkerhet, djurvelfärd och etik (🏢→🌍). Brister kan leda till oegentligheter som vilseledande marknadsföring, arbetsmiljöproblem eller korruption – vilket snabbt skadar förtroendet (🏢←🌍).
- **Skydd för visselblåsare.** Trygga rapporteringsvägar gör det möjligt att fånga upp brister i t.ex. hygien, arbetsmiljö och djurhantering (🏢→🌍). Bristande skydd kan leda till rättsliga följder och förtroendeförluster (🏢←🌍).
- **Djurvelfärd i produktionen.** God djurvelfärd är grundläggande – både etiskt och för att minska risken för smittspridning (🏢→🌍). Brister kan orsaka produktionsbortfall, importstopp och minskat konsumentförtroende (🏢←🌍).
- **Påverkan på policy och regelverk.** Livsmedelsföretag påverkar ofta politik kring märkning, stöd och handel. Öppenhet kring lobbying och intressebevakning stärker förtroendet (🏢←🌍).
- **Leverantörsansvar och affärspartners.** Brister hos leverantörer (🏢→🌍) kan snabbt leda till skador på varumärke och legala risker (🏢←🌍). Även cybersäkerhet i affärssystem är en viktig aspekt.
- **Antikorruption och integritet.** Import från högriskländer kan innebära mutor och falska certifikat (🏢→🌍). Förebyggande system och utbildning minskar risken för rättsliga påföljder och förtroendeskadorna (🏢←🌍).

För att verksamhetsanpassa analysen enligt ESRS G1 – Affärsetik och bolagsstyrning, kan följande vägledande frågor användas:

- **Företagskultur och affärsetik:**

- ☐ Har vi en uppförandekod som täcker livsmedelssäkerhet, djurvälstånd, etik och antikorrupktion – och efterlevs den i praktiken?
- ☐ Hur främjar vi en kultur där oegentligheter rapporteras och hanteras öppet?
- ☐ Hur utbildar vi medarbetare och ledning i affärsetik och ansvarstagande?
- ☐ Hur säkerställer vi att våra värderingar återspeglas i leverantörsledet?

- **Skydd för visselblåsare**

- ☐ Finns trygga och anonyma rapporteringskanaler för anställda och externa parter?
- ☐ Har vi rutiner för att följa upp visselblåsningar utan repressalier?
- ☐ Hur analyserar vi inkomna rapporter för att identifiera systematiska risker?

- **Djurvälstånd i produktionen**

- ☐ Har vi tydliga krav och uppföljning av djurvälstånd hos egna verksamheter och leverantörer?
- ☐ Hur dokumenteras och kommuniceras djurvälståndsarbete till konsumenter och intressenter?
- ☐ Finns risker för smittspridning eller skador på varumärket kopplat till bristande djurhållning?

- **Påverkan på policy och regelverk**

- ☐ Bedriver vi intressepåverkan (lobbying)? I så fall – är den transparent och etiskt försvarbar?
- ☐ Är vi del av branschinitiativ som påverkar livsmedelspolitik eller märkning?
- ☐ Hur säkerställer vi att vår påverkan är förenlig med samhällets hållbarhetsmål?

- **Leverantörsansvar och affärspartners**

- ☐ Har vi tillräcklig kontroll på affärspartners avseende etik, livsmedelssäkerhet och arbetsvillkor?
- ☐ Har vi riskbaserade rutiner för revision och uppföljning av leverantörer?
- ☐ Hur agerar vi vid brister – t.ex. barnarbete, bedrägerier eller svag livsmedelshygien?

- **Antikorrupktion och oegentligheter**

- ☐ Finns dokumenterade antikorrupsionsprogram och riskbedömningar för mutor och otillbörlig påverkan?
- ☐ Har vi incidenter eller sanktionshistorik kopplad till affärsrelationer i högriskländer?
- ☐ Hur följer vi upp gåvor, representation och intressekonflikter i hela värdekedjan?

Faktaruta: ESRS G1 och ansvarsfull hantering av genmodifierad mat

GMO (genetiskt modifierad organism) definieras i miljöbalken som en biologisk enhet vars genetiska material förändrats på ett sätt som inte sker naturligt. Inom EU är inga GMO-djur godkända för livsmedelsproduktion, och genetiskt modifierade grödor får som regel endast användas som foder eller i bearbetad form – inte för odling. Alla GMO-produkter måste märkas tydligt.

Under ESRS G1 omfattas frågor som etik, transparens och regelöverträdelser i företagets verksamhet och värdekedja. GMO är ett exempel där teknik, regelverk och förtroendefrågor möts – vilket gör området särskilt relevant ur ett styrningsperspektiv.

Styrningsfrågor kopplade till ESRS G1:

- Transparens i produktutveckling och märkning.
- Policy för innovation, försiktighetsprincip och ansvarsfull marknadsföring.
- Riskhantering av säkerhetspolitiska och etiska aspekter, inklusive möjligheten till missbruk av tekniken.
- Dialog med konsumenter, intressenter och myndigheter kring nya teknologier.

Den pågående utvecklingen inom NGT visar att företag i livsmedelsbranschen behöver följa både forskningen och den regulatoriska utvecklingen noggrant – inte minst för att hantera framtida krav på ansvarsfullt företagande i enlighet med ESRS G1.

Branschspecifika frågor

Livsmedelsbranschens ansvar stannar inte vid vardaglig produktion. I en värld med ökade klimatförändringar, geopolitiska spänningar och tekniska beroenden

krävs att sektorn bidrar till samhällets förmåga att hantera kriser – och att fortsätta fungera även vid störningar.

Följande avsnitt behandlar frågor som inte upptas i någon av de ämnesspecifika ESRS, men som ändå kan ge upphov till väsentliga konsekvenser, risker och möjligheter för företag inom livsmedelsbranschen, och därför kan behöva rapporteras i enligt med CSRD.

Försörjningstrygghet – affärskritiskt i osäkra tider

Beredskap handlar inte bara om försvarspolitiska scenarier, utan även om att kunna hantera klimatrelaterade extremväder, pandemier, cyberattacker och andra samhällsstörningar.

Tidigare fanns statliga beredskapslager för viktiga livsmedel och insatsvaror, men dessa har i stor utsträckning avvecklats. I dag bygger systemet främst på företagens egna omsättningslager. I betänkandet *SOU 2024:8 – Livsmedelsberedskap för en ny tid* föreslås nya styrmedel för att stärka beredskapen genom ökad samverkan mellan näringsliv och myndigheter.

Exempel på möjligt väsentliga konsekvenser (→) för företag inom livsmedelsbranschen:

- **Importberoende jordbruk** [orsak] riskerar att drabbas av produktionsstopp vid brist på konstgödsel eller diesel [händelse], vilket kan minska inhemsk matproduktion och leda till livsmedelsbrist för särskilt utsatta grupper [konsekvens].
- **Förädlingsindustrins beroende av importerade tillsatser** [orsak] kan leda till stillastående produktion vid handelsstörningar [händelse], vilket påverkar tillgången på viktiga livsmedel såsom barnmat eller specialkost [konsekvens].
- **Centraliserad logistik utan beredskapslager** [orsak] ökar risken för tomma butikshyllor vid störningar [händelse], vilket i sin tur kan skapa social oro och ojämlik tillgång till mat [konsekvens].
- **Brist på alternativa betalningssystem i dagligvaruhandeln** [orsak] gör att el- eller it-störningar hindrar konsumenter från att handla [händelse], vilket förvärrar en redan stressad krissituation [konsekvens].

Exempel på möjligt väsentliga risker och möjligheter (←)

- **Låg diversifiering av leverantörer och teknik** [orsak] gör företaget sårbart vid exportförbud eller geopolitiska störningar [händelse], vilket kan medföra produktionsstopp och ökad prisvolatilitet [konsekvens].
- **Just-in-time-modeller utan buffertar** [orsak] minskar motståndskraften vid störningar [händelse], vilket kan orsaka förlorade intäkter [konsekvens].
- **Oförmåga att leverera vid kris** [orsak] kan leda till negativ mediabevakning [händelse], vilket påverkar företagets långsiktiga lönsamhet [konsekvens].
- **Lokal produktion** [orsak] minskar beroendet av import [händelse], vilket gör verksamheten mer flexibel och konkurrenskraftig i kriser [konsekvens].
- **Investering i beredskapslager** [orsak] ökar kapaciteten att hantera oförutsedda händelser [händelse], vilket skapar nya affärsmöjligheter i samverkan med offentlig sektor [konsekvens].

Teknologisk utveckling – avgörande för framtidens konkurrenskraft

Digitaliseringen förändrar snabbt livsmedelsbranschens förutsättningar. Uppkoppade system och tillgång till stora datamängder skapar nya affärsmöjligheter – men också nya risker. Den som kan samla in, tolka och använda data strategiskt får ett tydligt försprång i både affärsutveckling och hållbarhetsstyrning. Samtidigt blir digital infrastruktur och kontroll över data en del av försörjningstryggheten – särskilt i tider av kris.

Exempel på möjligt väsentlig konsekvens (→):

- **Ökad användning av artificiell intelligens (AI) i lagerstyrning och logistik** [orsak] gör att företag kan anpassa produktionen efter efterfrågan i realtid [händelse], vilket minskar överskottsproduktion och transporter, och därmed sänker klimatpåverkan [konsekvens].
- **Ökad digitalisering och sammankoppling av produktions-, lager- och transportsystem i livsmedelskedjan** [orsak] leder till att företag blir beroende av realtidsdata för att säkerställa leveranssäkerhet och färskvaruhantering [händelse]. Ett dataintrång eller systemavbrott kan därmed orsaka försenade leveranser, svinn eller avbrott i livsmedelsförsörjningen [konsekvens], vilket kan hota tillgången till mat i samhällskritiska delar av distributionsnätet och samtidigt minska förtroendet för digitalt styrda logistiklösningar.

Exempel på möjligt väsentliga risker och möjligheter (←):

- **Prediktiva AI-modeller** [orsak] som identifierar efterfrågemönster i konsumentledet [händelse] möjliggör minskat matsvinn och ökad lönsamhet [konsekvens].

HÅLLBARHETSRAPPORTERING ENLIGT EU:S NYA DIREKTIV, CSRD

Tolkning och tillämpning för livsmedelsaktörer

Juni 2025

- **Otydlig eller fördröjd reglering av nya biotekniker** [orsak] kan skapa osäkerhet kring investeringar [händelse], vilket påverkar affärsplanering och innovationsförmåga negativt [konsekvens].

Kapitel 4. Branschanpassad tolkning av ämnesspecifika ESRS

För att underlätta förståelsen och tillämpningen av ESRS finns en översiktlig tolkning av ämnesspecifika standarder, med särskild anpassning för livsmedelsbranschen presenterad i bilaga II. För varje standard ges en förklarande text som beskriver:

- Vad standarden omfattar
- Hur kraven kan tolkas i ett livsmedelsföretags kontext
- Varför frågorna är relevanta för branschen
- Vilka typer av upplysningar, processer och mått som kan vara aktuella

Den översiktliga tolkningen kan användas för:

- Intern kunskapsspridning
- Förberedelse inför dubbel väsentlighetsanalys
- Dialog med ledning, styrelse och intressenter
- Strukturering av upplysningar inför rapportering.

Användning och innehåll

Fliken **INFORMATION** innehåller en övergripande beskrivning av strukturen och syftet med dokumentet. De följande flikarna (E1–E5, S1–S4, G1) speglar strukturen i ESRS och följer samma indelning som i originalstandarderna:

- Allmänna upplysningar
- Policyer, processer och resurser
- Mål och nyckeltal

Varje flik kan användas fristående eller som underlag för integrerade analyser och prioriteringar i värdekedjan.

Exempel på tillämpning i praktiken

- **Förberedelse inför workshop om dubbel väsentlighetsanalys**

En hållbarhetsansvarig använder filen som stödmaterial i ett workshopformat med företagsledningen. Deltagarna fördelas på olika flikar (E, S, G) och ombeds läsa

igenom branschbeskrivningarna för att identifiera vilka områden som är mest relevanta att diskutera vidare i analysen.

- **Internt utbildningsmaterial för ledning eller styrelse**

Filen används som grund i ett internt utbildningstillfälle för att förklara vad ESRS innebär i praktiken. Varje flik ger en tydlig översikt över vad som förväntas enligt standarden och hur det kan översättas till den egna verksamheten – utan juridiska eller tekniska termer.

- **Verktyg för gap-analys**

En hållbarhetssamordnare läser igenom flikarna för att bedöma vad företaget redan gör inom varje område – och var det finns luckor. Kommentarer skrivs direkt in i cellerna för att dokumentera var kompletteringar eller ytterligare data behövs.

Förteckning över bilagor

Bilaga I – Sammanfattning och presentationsmaterial. Denna sammanfattning ger en överblick över vägledningens innehåll och är tänkt att stödja medlemsföretagen i interna utbildningar, dialoger och annat arbete kopplat till hållbarhetsrapportering enligt CSRD och ESRS.

Bilaga II – Branschanpassad tolkning av ämnesspecifika ESRS. För varje standard beskrivs bland annat vad standarden omfattar och hur kraven kan tolkas i livsmedelsbranschens kontext.

Förteckning över referenser

Fossilfritt Sverige, 2023. *Dagligvaruindustrins färdplan – Uppgraderad 2023*. [pdf] Dagligvaruleverantörerna. Tillgänglig via: <https://fossilfritt Sverige.se> [Hämtad: april 2025].

[EFRAG \(European Financial Reporting Advisory Group\). Cross-cutting mapping of sustainability matters to topical disclosures \(Q&A ID 177\).](#)

[EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV \(EU\) 2022/2464 av den 14 december 2022 om ändring av förordning \(EU\) nr 537/2014, direktiv 2004/109/EG, direktiv 2006/43/EG och direktiv 2013/34/EU vad gäller företagens hållbarhetsrapportering \(CSRD\).](#)

Fossilfritt Sverige, 2018. *Färdplan för fossilfri konkurrenskraft: Dagligvaruhandeln*. [pdf] Regeringskansliet. Tillgänglig via: <https://fossilfritt Sverige.se> [Hämtad: april 2025].

Fossilfritt Sverige, 2020. *Färdplan för fossilfri konkurrenskraft: Lantbruksbranschen*. [pdf] Lantbrukarnas Riksförbund. Tillgänglig via: <https://fossilfritt Sverige.se> [Hämtad: april 2025].

Fortification for Nutrition Security (FNS), 2023. *Accelerating Food and Nutrition Security through Food Fortification: A Private Sector Playbook*. [pdf] GAIN & HarvestPlus. Tillgänglig via: <https://www.gainhealth.org> [Hämtad: april 2025].

Global Reporting Initiative (GRI), 2022. *GRI 13: Agriculture, Aquaculture and Fishing Sectors 2022*. [pdf] Stichting Global Reporting Initiative. Tillgänglig via: <https://www.globalreporting.org> [Hämtad: april 2025].

Greppa Näringen, 2025. *Greppa Näringens rådgivningsmoduler*. [webbsida] Tillgänglig via: <https://greppa.nu> [Hämtad: april 2025].

KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2023/2772 av den 31 juli 2023 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU vad gäller standarder för hållbarhetsrapportering (ESRS).

Livsmedelsföretagen, 2025. *Livsmedelsföretagens hållbarhetsmanifest*. [webbsida] Tillgänglig via: <https://www.livsmedelsforetagen.se/livsmedelsforetagens-hallbarhetsmanifest/> [Hämtad: april 2025].

MVO Nederland, 2025. *CSR Risk Check: Food and Live Animals*. [pdf] MVO Nederland. Tillgänglig via: <https://www.mvorisicochecker.nl> [Hämtad: april 2025].

Regeringen, 2017. *En livsmedelsstrategi för Sverige – fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet. Proposition 2016/17:104*. [pdf] Regeringskansliet. Tillgänglig via: <https://www.regeringen.se> [Hämtad: april 2025].

Regeringen, 2025. *Livsmedelsstrategin 2.0*. LI2023/00161 m.fl. [webbsida] Regeringskansliet. Tillgänglig via: <https://regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2025/03/livsmedelsstrategin-2.0> [Hämtad: april 2025].

SASB, 2023. *Sustainability Accounting Standard: Agricultural Products (FB-AG)*. [pdf] IFRS Foundation. Tillgänglig via: <https://www.sasb.org> [Hämtad: april 2025].

SASB, 2023. *Sustainability Accounting Standard: Food Retailers & Distributors (FB-FR)*. [pdf] IFRS Foundation. Tillgänglig via: <https://www.sasb.org> [Hämtad: april 2025].

SASB, 2023. *Sustainability Accounting Standard: Meat, Poultry & Dairy (FB-MP)*. [pdf] IFRS Foundation. Tillgänglig via: <https://www.sasb.org> [Hämtad: april 2025].

SASB, 2023. *Sustainability Accounting Standard: Non-Alcoholic Beverages (FB-NB)*. [pdf] IFRS Foundation. Tillgänglig via: <https://www.sasb.org> [Hämtad: april 2025].

SASB, 2023. *Sustainability Accounting Standard: Processed Foods (FB-PF)*. [pdf] IFRS Foundation. Tillgänglig via: <https://www.sasb.org> [Hämtad: april 2025].

Svenska plattformen för riskgrödor, 2025. *Svenska plattformen för riskgrödor*. [webbsida] Tillgänglig via: <https://riskgrodor.se> [Hämtad: april 2025].

WWF Sverige et al., 2024. *Det svenska handslaget för en hållbar livsmedelskedja*. [pdf] Hållbar Livsmedelskedja. Tillgänglig via: <http://www.hallbarlivsmedelskedja.se> [Hämtad: april 2025].

WWF Sverige et al., 2023. *Teknisk version: Det svenska handslaget för en hållbar livsmedelskedja*. [pdf] Hållbar Livsmedelskedja. Tillgänglig via: <http://www.hallbarlivsmedelskedja.se> [Hämtad: april 2025].

STOCKHOLM

Box 21060, 100 31 Stockholm

GÖTEBORG

Box 53021, 400 14 Göteborg

MALMÖ

Nordenskiöldsgatan 24
211 19 Malmö

KRISTINEBERG

**(Center för marin forskning och
innovation)**

Kristineberg 566
451 78 Fiskebäckskil

SKELLEFTEÅ

Kanalgatan 59
931 32 Skellefteå

BEIJING, CHINA

Room 612A
InterChina Commercial Building No.33
Dengshikou Dajie
Dongcheng District
Beijing 100006
China

© IVL SVENSKA MILJÖINSTITUTET AB | Tel: 010-788 65 00 | www.ivl.se

Hållbarhetsrapportering enligt EU:s nya direktiv, CSRD

Tolkning och tillämpning för livsmedelsaktörer

– Om vägledningen i korthet.

Om vägledningen och denna sammanfattning

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) innebär att tusentals företag i EU omfattas av krav på att rapportera hållbarhetsinformation i enlighet med European Sustainability Reporting Standards (ESRS).

Livsmedelsföretagen och IVL Svenska Miljöinstitutet har tagit fram en vägledning för företag i den svenska livsmedelssektorn. Den ger konkret stöd i hur CSRD och ESRS kan tillämpas i praktiken – från att strukturera arbetet till att identifiera och rapportera väsentliga frågor.

Vägledningen bygger på en branschspecifik väsentlighetsanalys som omfattat hela livsmedelskedjan – från primärproduktion till konsumtion och avfall – och fokuserar på tre nyckelfrågor:

1. Hur kan livsmedelsföretag strukturerat närma sig kraven i CSRD?
2. Vilka hållbarhetsfrågor är mest relevanta för livsmedelssektorn?
3. Hur kan dessa översättas till praktisk rapportering enligt ESRS?

Denna sammanfattning ger en överblick av vägledningens innehåll och syftar till att stödja medlemsföretagen i interna utbildningar, dialoger och annat arbete kopplat till hållbarhetsrapportering enligt CSRD och ESRS.

Sammanfattningen följer företagets arbetsgång – från att förstå hur regelverket påverkar den egna verksamheten till att genomföra rapporteringen – och hänvisar löpande till avsnitt i vägledningen för den som vill fördjupa sig.

Förstå hur CSRD påverkar din verksamhet

Kartlägg verksamhetens värdekedja

ESRS E1-E5 Centrala miljöfrågor

ESRS S1-S4 Centrala sociala frågor

ESRS G1 Centrala frågor om bolagsstyrning

Övriga centrala frågor

Genomför dubbel väsentlighetsanalys

Uppdatera strategi och planera för rapportering

Rapportera

Bolag som omfattas direkt

CSRD:s syfte är att ge investerare, kunder och andra intressenter jämförbar information om:

- Vilka **konsekvenser** företags aktiviteter inger människor, miljö och samhälle (direkt eller indirekt)
- Hur företag påverkas av hållbarhetsrelaterade **risker** och **möjligheter**.

Därför omfattar CSRD cirka 50 000 europeiska bolag av CSRD:s krav på att lämna en hållbarhetsrapport som en del av sin årsredovisning (se svensk tillämpning åt höger).

🧐 Observera

EU-kommissionen har i februari 2025 presenterat ett så kallat Omnibusförslag som syftar till att förenkla vissa delar av befintlig hållbarhetslagstiftning, däribland CSRD.

För livsmedelsföretag innebär detta att tröskelvärden och tillämpningsdatum för rapporteringsplikten kan komma att ändras. Företag bör därför följa utvecklingen noga – särskilt om man ligger nära tröskelvärdena för omsättning, balansomslutning eller antal anställda.

CSRD har införlivats i svensk lagstiftning bland annat genom uppdatering av Årsredovisningslagen. Det innebär att följande typer av företag omfattas av skyldigheten att upprätta en hållbarhetsrapport:

- Företag av allmänt intresse (noterade bolag med fler än 500 anställda)
- Stora företag som uppfyller mer än ett av följande kriterier under de två senaste räkenskapsåren:
 - fler än 250 anställda
 - balansomslutning över 280 miljoner kronor
 - nettoomsättning över 550 miljoner kronor
- Små och medelstora noterade företag som uppfyller mer än ett av följande kriterier under de två senaste räkenskapsåren:
 - fler än 10 anställda
 - balansomslutning över 5 miljoner kronor
 - nettoomsättning över 10 miljoner kronor
- Stora dotterbolag vars moderbolag har säte utanför EES (tredjeland) och har en nettoomsättning inom EES som överstiger 1,7 miljarder kronor.

Förstå hur CSRD påverkar din verksamhet

Kartlägg verksamhetens värdekedja

ESRS E1-E5 Centrala miljöfrågor

ESRS S1-S4 Centrala sociala frågor

ESRS G1 Centrala frågor om bolagsstyrning

Övriga centrala frågor

Genomför dubbel väsentlighetsanalys

Uppdatera strategi och planera för rapportering

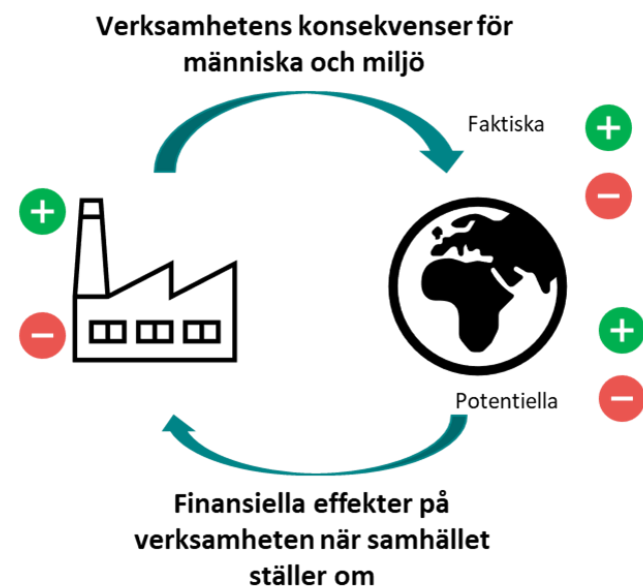
Rapportera

Bolag som omfattas indirekt

Små och medelstora, onoterade företag omfattas inte direkt av CSRD. Men eftersom CSRD bygger på både ett **värdekedjeperspektiv** och principen om **dubbel väsentlighet**, kan även företag som inte själva är rapporteringspliktiga ge upphov till effekter som är väsentliga för ett rapporterande företag. Det kan handla både om att verksamheten inger konsekvenser för människor och miljö, och om att verksamheten medför finansiella risker eller möjligheter för andra aktörer i värdekedjan.

För bolag som inte själva omfattas av CSRD, är det därför viktigt att:

- ☒ Undersöka vilka affärsrelationer som omfattas av rapporteringsplikt enligt CSRD.
- ☒ Kartlägga vilka krav rapporteringspliktiga affärsrelationer kan komma att ställa på bolaget, till exempel att rapportera klimatdata eller om arbetsvillkor.

Figur 1. Principen om dubbel väsentlighet tillämpas av det rapporterande företaget i en så kallad dubbel väsentlighetsanalys. I analysen undersöker det rapporterande företaget vilken information som är väsentlig att inkludera i hållbarhetsrapporten för att mottagaren av informationen ska förstå hur verksamheten påverkar människor och miljö (direkt eller indirekt via affärsrelationer), och hur samhällsförändringar påverkar verksamhetens finansiella situation.

Vikten av gemensam förståelse

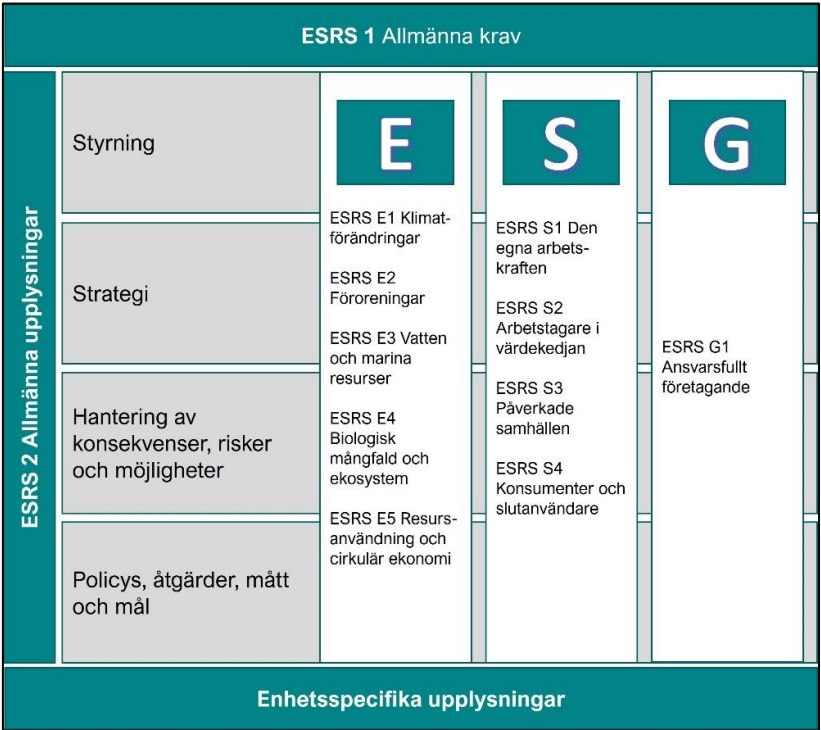
För företag som omfattas direkt av CSRD krävs oftast att flera delar av verksamheten är engagerad i förberedelserna inför rapporteringen.

Skapa er därför en gemensam intern bild av:

- Vilket verksamhetsår som blir det första rapporteringsåret.
- Vilka delar av verksamheten som omfattas.
- Verksamhetens kontext:
 - Vad ni gör, var ni verkar, och vem ni samarbetar med
 - Era produkter, tjänster och geografiska marknader
 - Era leverantörer, kunder och andra nyckelrelationer
 - Beroenden av resurser – som vatten, råmaterial och kompetens.

Bekanta er med de obligatoriska rapporteringsstandarderna ESRS 1 och 2 (**European Sustainability Reporting Standards**), inklusive taxonomiförordningens artikel 8, för att få en helhetsbild av kraven på rapportering om bolagsstyrning, strategi, hantering av konsekvenser, risker och möjligheter samt arbete med policys, åtgärder, mått och mål.

Vilka ämnesspecifika ESRS som ska användas bestäms av er **dubbla väsentlighetsanalys**.

Figur 2. Schematisk översikt av ESRS som rapporteringssystem. ESRS 1 och 2 gäller för alla företag som omfattas av CSRD och innehåller övergripande krav på struktur, process och dubbel väsentlighetsanalys.

De ämnesspecifika standarderna är uppdelade i tre områden: ESRS E1–E5: miljörelaterade frågor (t.ex. klimat, vatten, biologisk mångfald), ESRS S1–S4: sociala frågor (t.ex. arbetsvillkor, påverkan på samhällen, konsumenters rättigheter) och ESRS G1: bolagsstyrning och affärsetik.

Om ett företag identifierar en väsentlig konsekvens, risk eller möjlighet som inte täcks av en ämnesspecifik standard, ska detta ändå rapporteras – i så fall genom enhetsspecifika upplysningar enligt de allmänna kraven i ESRS.

Förstå hur CSRD påverkar din verksamhet

Kartlägg verksamhetens värdekedja

ESRS E1-E5 Centrala miljöfrågor

ESRS S1-S4 Centrala sociala frågor

ESRS G1 Centrala frågor om bolagsstyrning

Övriga centrala frågor

Genomför dubbel väsentlighetsanalys

Uppdatera strategi och planera för rapportering

Rapportera

Värdekedjan som grund för väsentlighetsanalys

När ni har en gemensam bild av kraven och nuläget är nästa steg att kartlägga verksamhetens värdekedja. Det är avgörande för att kunna identifiera vilka konsekvenser, risker och möjligheter som är väsentliga.

Hur långt kartläggningen ska gå styrs av sannolikheten för påverkan – inte av hur stor kontroll ni har över olika aktörer. I livsmedelsbranschen är värdekedjan ofta lång, global och komplex. Väsentliga frågor kan därför uppträda långt bort från den egna verksamheten, till exempel i råvaruförsörjningen.

I vägledningen finns ett stöd som kopplar ihop hela livsmedelskedjan med relevanta resursberoenden och ESRS. På följande sidor presenteras en översikt över centrala hållbarhetsfrågor för livsmedelsbranschen.

Råvaruförsörjning
Produktion av råvaror, insatsvaror och utrustning.

Förädling och produktion
Råvaruhantering och förädling samt produktion av livsmedel och förpackningar.

Marknad och konsumtion
Distribution, försäljning, konsumentanvändning och efterkonsumtion/avfallshantering.

Figur 3. Förenklad bild av livsmedelskedjan. Resursberoenden och applicerbara ESRS utvecklas och förklaras i vägledningens tredje kapitel.

Förstå hur CSRD påverkar din verksamhet

Kartlägg verksamhetens värdekedja

ESRS E1-E5 Centrala miljöfrågor

ESRS S1-S4 Centrala sociala frågor

ESRS G1 Centrala frågor om bolagsstyrning

Övriga centrala frågor

Genomför dubbel väsentlighetsanalys

Uppdatera strategi och planera för rapportering

Rapportera

Företag i livsmedelsbranschen påverkar klimat och miljö genom hela värdekedjan. Samtidigt är branschen starkt beroende av fungerande ekosystem, ett stabilt klimat, rent vatten och tillgång till naturresurser med rik biologisk mångfald.

Klimatförändringar	🌍 Växthusgasutsläpp från djurhållning och växtodling. 🌍 Anpassningsbehov vid torka, översvämningar och andra klimatrelaterade effekter. 🌍 Energianvändning i produktion, transporter och kylkedjor.
Föroreningar	🔧 Utsläpp till mark, luft och vatten från gödsel, bekämpningsmedel och rengöringsmedel. 🔧 Farliga ämnen i teknisk utrustning och processer. 🔧 Mikroplaster i vissa produktgrupper och förpackningar.
Vatten- och marina resurser	💧 Tillgång och kvalitet på sötvatten i jordbruk, produktion och hygien. 💧 Påverkan på marina miljöer från fiskodling, övergödning eller andra utsläpp.
Biologisk mångfald och ekosystem	🌱 Markomvandling, avskogning, erosion och bekämpningsmedel. 🌱 Hot mot arter eller genetisk variation, t.ex. inom jordbruket. 🌱 Beroende av ekosystemtjänster som pollinering och markhälsa.
Resursanvändning och cirkularitet	📦 Råvaror, energi, vatten, förpackningar – med fokus på ursprung, mängd och certifiering. 📦 Matsvinn, restprodukter, förpackningsavfall. 📦 Återvinning, återanvändning och energiutvinning.

Förstå hur CSRD påverkar din verksamhet

Kartlägg verksamhetens värdekedja

ESRS E1-E5 Centrala miljöfrågor

ESRS S1-S4 Centrala sociala frågor

ESRS G1 Centrala frågor om bolagsstyrning

Övriga centrala frågor

Genomför dubbel väsentlighetsanalys

Uppdatera strategi och planera för rapportering

Rapportera

Företag i livsmedelsbranschen påverkar människor och samhällen i och kring sin verksamhet genom hela värdekedjan – antingen direkt eller indirekt. Samtidigt är branschen beroende av en trygg och rättvis arbetsmarknad, välfungerande samhällen och ett högt förtroende från konsumenter.

Arbetstagare i egen verksamhet och i värdekedjan	 Olycksrisker vid maskiner, kemikalier och ensamarbete. Påfrestande säsongsarbete. Otrygga anställningar och inhyrd personal. Skift- och nattarbete. Diskriminering av migrantarbetare. Begränsad kompetensutveckling. Könsobalans. Risk för barnarbete, tvångsarbete, bristande arbetsmiljöledning och skydd mot trakasserier.
Påverkade samhällen	 Markomvandling, vattenkonflikter och undanträngning av småskaliga jordbruk. Negativ påverkan på lokal försörjning, traditionell livsföring och matkultur. Buller, utsläpp och resurskonkurrens från förädlingsanläggningar. Risk för kränkning av urfolks rättigheter vid markexploatering.
Konsumenter och slutanvändare	 Risk för otydlig eller vilseledande information om produkter. Risk för smitta, allergener och negativa hälsoeffekter. Ojämn tillgång till hälsosam och hållbar mat – risk för ökad ojämlikhet och social exkludering. Stort behov av tydlig, ansvarstagande kommunikation.

Förstå hur CSRD
påverkar din
verksamhet

Kartlägg
verksamhetens
värdekedja

ESRS E1-E5 Centrala
miljöfrågor

ESRS S1-S4 Centrala
sociala frågor

**ESRS G1 Centrala
frågor om
bolagsstyrning**

Övriga centrala
frågor

Genomför dubbel
väsentlighetsanalys

Uppdatera strategi
och planera för
rapportering

Rapportera

Företag i livsmedelsbranschen förväntas agera ansvarsfullt och etiskt i sin styrning – något som står i fokus i standarden ESRS G1. Den lyfter fram betydelsen av transparens i beslutsfattande, integritet i affärsrelationer och ett ansvarsfullt utnyttjande av bolagets resurser.

Bolagsstyrning

- 🏛 Värdegrundens betydelse för livsmedelssäkerhet, djurvälstånd och etik.
- 🏛 Risk för vilseledande marknadsföring, arbetsmiljöproblem och korruption vid brister.
- 🏛 Bristande skydd för visselblåsare kan ge rättsliga följder.
- 🏛 God djurhållning minskar risken för smitta, produktionsbortfall och förlorat förtroende.
- 🏛 Öppenhet kring lobbying och intressebevakning.
- 🏛 Brister hos leverantörer kan ge varumärkesskador och legala risker.
- 🏛 Cybersäkerhet i affärssystem.
- 🏛 Import från högriskländer kan innebära mutor och falska certifikat.

Förstå hur CSRD påverkar din verksamhet

Kartlägg verksamhetens värdekedja

ESRS E1-E5 Centrala miljöfrågor

ESRS S1-S4 Centrala sociala frågor

ESRS G1 Centrala frågor om bolagsstyrning

Övriga centrala frågor

Genomför dubbel väsentlighetsanalys

Uppdatera strategi och planera för rapportering

Rapportera

Livsmedelsbranschens ansvar stannar inte vid vardaglig produktion. I en värld med ökade klimatförändringar, geopolitiska spänningar och tekniska beroenden krävs att sektorn bidrar till samhällets förmåga att hantera kriser – och att fortsätta fungera även vid störningar.

Försörjningstrygghet

- 🔒 Beroende av import (t.ex. diesel, tillsatser) kan orsaka produktionsstopp.
- 🔒 Avsaknad av beredskapslager ökar risken för tomma butikshyllor vid störningar.
- 🔒 Brist på alternativa betalningssystem förvärrar krissituationer.
- 🔒 Låg diversifiering av leverantörer och teknik ökar sårbarheten.
- 🔒 Lokal produktion och lagerinvesteringar kan stärka motståndskraft.

Teknologisk utveckling

- 💻 AI i lagerstyrning och logistik kan minska svinn och klimatpåverkan.
- 💻 Digitalisering skapar beroende av realtidsdata – avbrott kan påverka livsmedelsförsörjning.
- 💻 Beroende av externa plattformar medför risk för driftstörningar och dataläckor.
- 💻 Prediktiv dataanalys möjliggör effektivisering.
- 💻 Otydlig reglering av ny bioteknik kan hämma innovation och skapa osäkerhet.

Förstå hur CSRD påverkar din verksamhet

Kartlägg verksamhetens värdekedja

ESRS E1-E5 Centrala miljöfrågor

ESRS S1-S4 Centrala sociala frågor

ESRS G1 Centrala frågor om bolagsstyrning

Övriga centrala frågor

Genomför dubbel väsentlighetsanalys

Uppdatera strategi och planera för rapportering

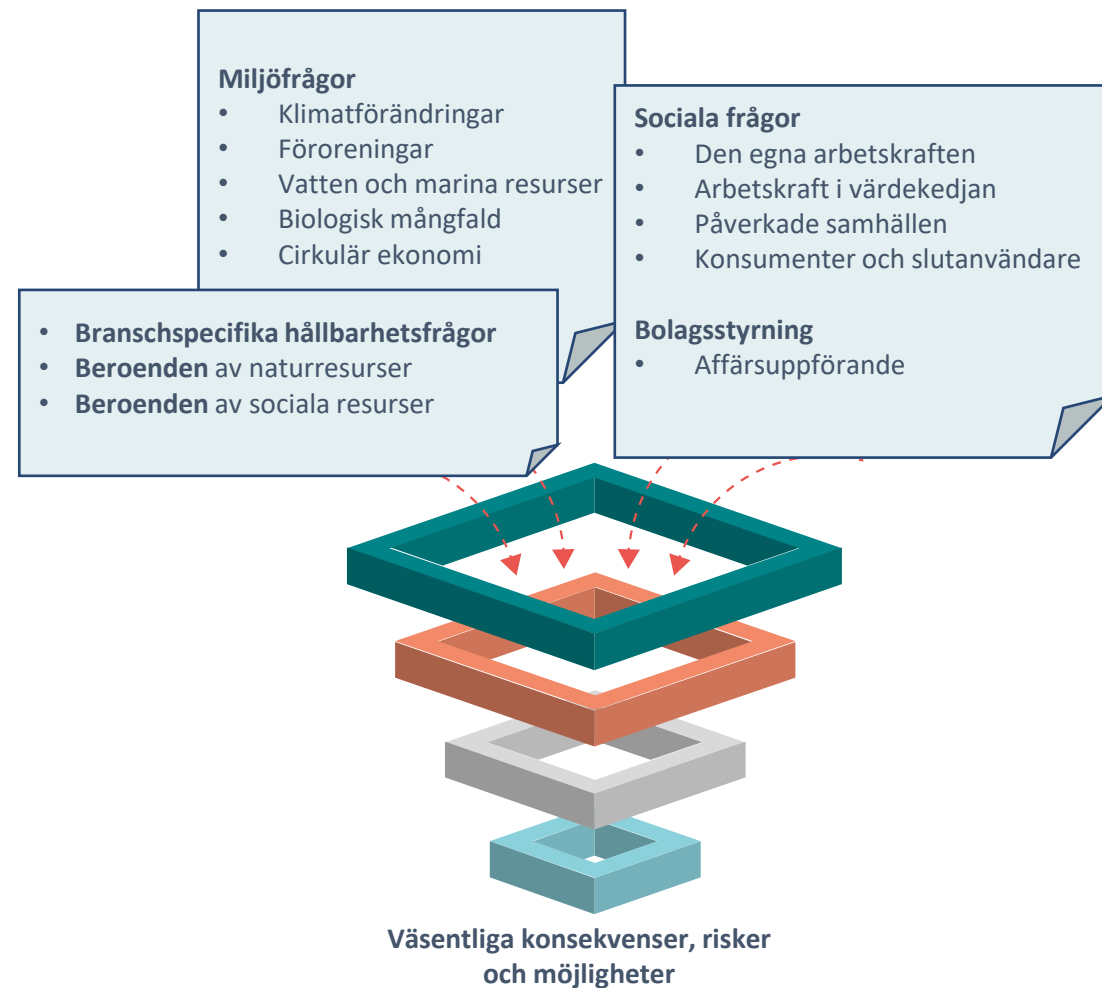
Rapportera

Dubbel väsentlighetsanalys

När ämnesspecifika konsekvenser, risker och möjligheter identifierats är det dags att bedöma väsentligheten av dem, det vill säga om de är väsentliga nog att inkludera i hållbarhetsrapporten för att mottagaren av informationen ska förstå hur företaget påverkar och påverkas av sin omvärld.

Denna bedömning, som görs utifrån väsentlighetskriterier i ESRS, är central för att sälla ut vad som behöver rapporteras. Det betyder att även om företaget kan ha en lång lista med identifierade konsekvenser, risker och möjligheter, är det endast de som bedöms som väsentliga som ska lyftas fram i hållbarhetsrapporten. Dialog med påverkade intressenter kan stötta bedömningen.

Det är viktigt att dokumentera bedömningsprocessen nogga – dels för att säkerställa spårbarhet vid uppdatering av analysen, dels för att kunna besvara frågor från den revisor som genomför den översiktliga granskningen.

Figur 4. Skiss över den dubbla väsentlighetsanalysen, där konsekvenser, risker och möjligheter identifieras utifrån hållbarhetsfrågor och beroenden och bedöms utifrån ESRS väsentlighetskriterier.

Förstå hur CSRD
påverkar din
verksamhet

Kartlägg
verksamhetens
värdekedja

ESRS E1-E5 Centrala
miljöfrågor

ESRS S1-S4 Centrala
sociala frågor

ESRS G1 Centrala
frågor om
bolagsstyrning

Övriga centrala
frågor

**Genomför dubbel
väsentlighetsanalys**

Uppdatera strategi
och planera för
rapportering

Rapportera

Konsekventiell väsentlighet

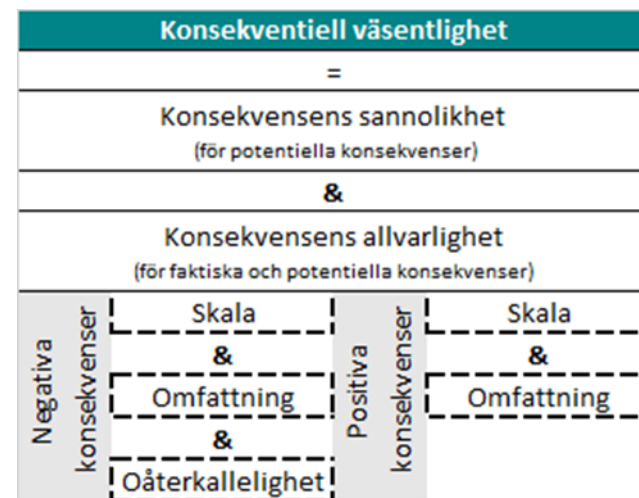
Bedömning av konsekventiell väsentlighet handlar om att identifiera vilka faktiska eller potentiella konsekvenser företaget har för människor och miljö – och om dessa konsekvenser är tillräckligt allvarliga för att vara väsentliga att rapportera.

Bedömningen görs utifrån två parametrar:

- **Sannolikheten** för att konsekvensen inträffar (för potentiella konsekvenser)
- **Allvarligheten** i konsekvensen.

Allvarlighet bedöms i sin tur utifrån tre dimensioner:

1. **Skala** – hur allvarlig konsekvensen är för den som påverkas (t.ex. en individ, art, ekosystem eller lokalbefolkning)
2. **Omfattning** – hur många som påverkas, hur stor yta, eller hur lång varaktighet
3. **Oåterkallelighet** (för negativa konsekvenser) – om skadan går att reparera eller om den är permanent.

Figur 5. Skiss över ESRS väsentlighetskriterier för konsekvenser.

Förstå hur CSRD
påverkar din
verksamhet

Kartlägg
verksamhetens
värdekedja

ESRS E1-E5 Centrala
miljöfrågor

ESRS S1-S4 Centrala
sociala frågor

ESRS G1 Centrala
frågor om
bolagsstyrning

Övriga centrala
frågor

**Genomför dubbel
väsentlighetsanalys**

Uppdatera strategi
och planera för
rapportering

Rapportera

Finansiell väsentlighet

Bedömning av finansiell väsentlighet handlar om att identifiera vilka hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter som kan få en väsentlig effekt på företagets ekonomi.

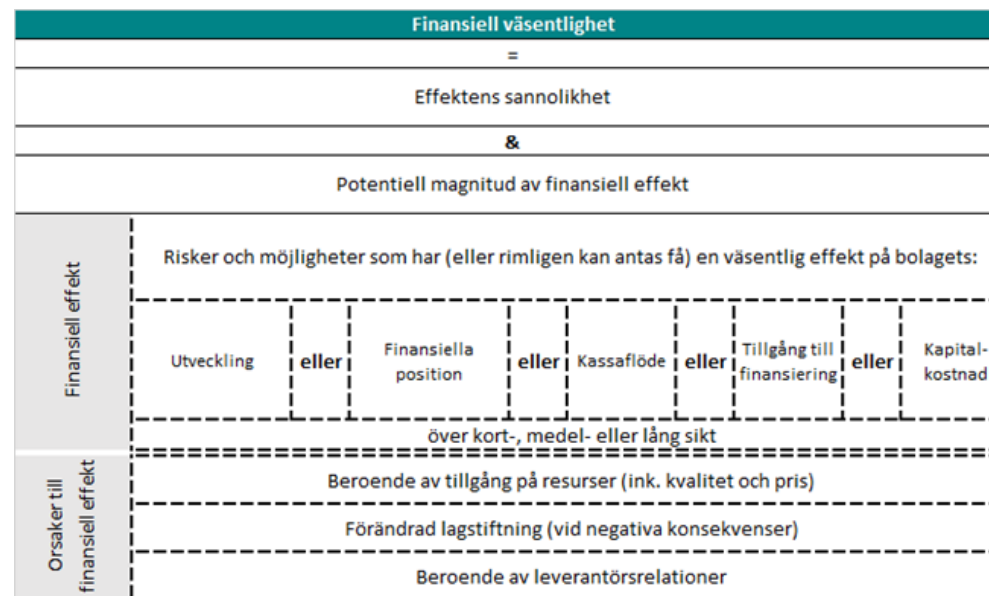
Bedömningen baseras på två parametrar:

- **Sannolikheten** att effekten inträffar
- **Den potentiella finansiella effekten**, det vill säga hur stor påverkan effekten skulle kunna få

Den finansiella effekten kan uttryckas i form av påverkan på exempelvis omsättning, resultat, investeringar eller riskprofil – oavsett om det sker på kort eller lång sikt.

I livsmedelsbranschen uppstår sådana effekter ofta genom:

- Resursberoenden (t.ex. pris och tillgång på vatten, energi, förpackningar)
- Förändrad lagstiftning (t.ex. märkning, importregler, spårbarhetskrav)
- Leverantörsrelationer (t.ex. arbetsvillkor eller miljöproblem som påverkar produktion och varumärke).

Figur 6. Skiss över ESRS väsentlighetskriterier för finansiella effekter.

Uppdatera strategi och planera för rapportering

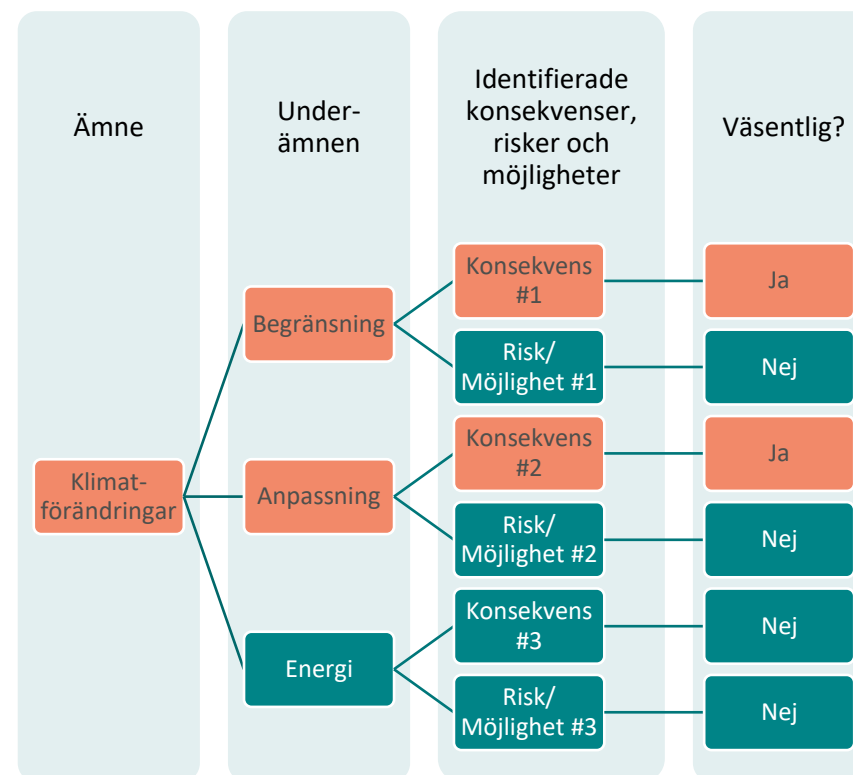
När väsentlighetsanalysen är klar har företaget en lista över väsentliga konsekvenser, risker och möjligheter.

I exemplet till höger har ett företag identifierat två väsentliga konsekvenser kopplade till klimatförändringar – både begränsning (mitigation) och anpassning (adaptation). Det innebär att företaget ska rapportera:

- Relevanta ämnesspecifika upplysningskrav i ESRS E1 (Klimatförändringar), och
- Redogörelse för resursprioritering inom strategiarbetet, enligt obligatoriska datapunkter i ESRS 1 och 2.

Att redovisa prioriteringar innebär inte att det måste finnas en färdig policy eller åtgärdsplan för varje väsentlig fråga direkt. Det är fullt tillåtet – och förväntat – att börja med de mest angelägna frågorna.

Däremot krävs tydlighet: om styrmedel saknas ska det framgå, tillsammans med en motivering och gärna en tidsplan. Eftersom detta kan uppfattas som känsligt, är det viktigt att ledningen är informerad och kan fatta välgrundade beslut om vilka delar av strategin som behöver uppdateras utifrån analysens resultat.

Figur 7. Exempel från ett företag som identifierat två väsentliga konsekvenser relaterat till ämnet klimatförändringar. Företaget tar hjälp av [EFRAG's mappning mellan ämnen och upplysningskrav](#) för att avgöra vilka upplysningskrav som är relevanta utöver de obligatoriska upplysningskraven i ESRS 1 och 2.

Förstå hur CSRD
påverkar din
verksamhet

Kartlägg
verksamhetens
värdekedja

ESRS E1-E5 Centrala
miljöfrågor

ESRS S1-S4 Centrala
sociala frågor

ESRS G1 Centrala
frågor om
bolagsstyrning

Övriga centrala
frågor

Genomför dubbel
väsentlighetsanalys

Uppdatera strategi
och planera för
rapportering

Rapportera

Att avgöra väsentlig information

I enlighet med ESRS ska information som ingår i ett upplysningskrav, inklusive datapunkter eller verksamhetsspecifika upplysningar, rapporteras om företaget bedömer att informationen är relevant utifrån:

- hur viktig den är för att förklara den aktuella frågan, eller
- hur användbar den är för användares beslutsfattande – både för finansiella användare och för intressenter som följer företagets påverkan.

Vägledningen innehåller stöd i arbetet med att avgöra vilken information som behöver samlas in och rapporteras.

I vägledningens bilaga I finns tolkningar och branschpassade beskrivningar av följande ämnesspecifika ESRS:

- E – Miljö (E1-E5)
- S – Sociala frågor (S1-S4)
- G – Bolagsstyrning (G1).

Varje flik i bilaga I ger en förenklad sammanfattning av respektive standard, med konkreta exempel och förklaringar anpassade till livsmedelsföretag (se skärmdokument till höger).

ESRS E1 - Klimatförändringar - Struktur och innehåll												
Allmänna upplysningar	ESRS 2 GOV-3 Integrering av klimatprestationer i incitamentsprogram Information om huruvida och hur klimatrelaterade aspekter, såsom utsläppsmål för växthusgas (GHG), beaktas i ersättningen till styrelseledamöter eller ledande befattningshavare. Det inkluderar exempelvis om bonusar kopplas till minskade utsläpp från egen produktion, transporter eller leverantörstied.					E1-1 Omställningsplan för klimatåtgärder Beskrivning av om och hur företagets strategi och affärsmodell inom livsmedelskedjan (produktion, förädling, distribution) är förenlig med övergången till en hållbar ekonomi och med målet att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 °C samt uppnå klimatneutralitet senast 2050.					ESRS 2 SBM-3 Väsentliga påverkan-, risk- och möjlighetsfrågor (IRO strategi och affärsmodell) Kategorisering av risker för livsmedelsverksamhet exempelvis klimatfysiska risker (torka, översvämningar, påverkar odlingar eller transporter) och omställningskrav på utsläppsreduktioner, hållbarhetsmärken	
	Påverkan, risker och möjligheter	E1-2 Policyer för klimatanpassning och minskning Information om i vilken grad företagets policyer hanterar identifiering, bedömning och åtgärder kopplade till klimatpåverkan – exempelvis riktlinjer för fossilfria transporter, hållbar energianvändning i produktionsanläggningar eller inköp från klimatsmarta leverantörer. E1-3 Användare och resurser för klimatrelaterat					Mål och nyckeltal					E1-4 Mål för klimatarbete Information om uppsatta mål som stöder policymål för minskade utsläpp från produktion eller minskad klimatpåverkan från förpackningar, eller förnybar energi i värdekedjan. E1-5 Energianvändning och energimix Information om energianvändning i absoluta tal elförbrukning i produktionsanläggningar, kylar o andelen förnybar energi. Förbättringar i energiet minskat beroende av fossila bränslen ska beskr E1-6 Utsläpp av växthusgas (Scope 1, 2 och 3) samt tota Redovisning av företagets totala klimatutsläpp:
INFORMATION												
E1 E2 E3 E4 E5 S1 S2 S3 S4 G1												

Figur 8. Skärmdokument från bilaga I, som ger en förenklad sammanfattning av respektive ämnesspecifika ESRS, med konkreta exempel och förklaringar anpassade till livsmedelsföretag.

Detta material ägs av Livsmedelsföretagen.

Vid eventuell spridning eller vidareanvändning ska både Livsmedelsföretagen och IVL Svenska Miljöinstitutet namnges som upphovsgivare.

Kontaktpersoner:

Elin Nilsson

Projektledare, IVL Svenska Miljöinstitutet

Telefon: 010-788 66 89

E-post: elin.nilsson@ivl.se

Sara Sundquist

Näringspolitisk expert, Livsmedelsföretagen

Telefon: 08-762 65 46

E-post: sara.sundquist@li.se

Om dokumentet

Den här arbetsboken är framtagen som ett stöd för företag i livsmedelsbranschen som vill förstå och tillämpa de europeiska hållbarhetsrapporteringskraven (ESRS) på ett branschnära och strategiskt sätt.

Materialet innehåller tolkningar och branschanpassade beskrivningar av samtliga standarder inom:

E – Miljö (E1–E5)**S – Sociala frågor (S1–S4)****G – Affärsbeteende (G1)**

Varje flik innehåller en förenklad och tydlig sammanfattning av respektive standard, inklusive konkreta exempel och förklaringar anpassade för livsmedelsföretag.

Syftet är att hjälpa företag att:

- Förstå kraven i CSRD och ESRS
- Identifiera relevanta frågor utifrån sin verksamhet
- Arbeta strategiskt med hållbarhetsstyrning, rapportering och affärsutveckling
- Fatta beslut om vilken rapporteringsnivå som är lämplig (t.ex. LSME)

Materialet kan användas som ett underlag för intern analys, workshop, utbildning eller dylikt.

Detta material ägs av Livsmedelsföretagen.

Vid eventuell spridning eller vidareanvändning ska både Livsmedelsföretagen och IVL Svenska Miljöinstitutet namnges som upphovsgivare.

Kontaktpersoner:**Elin Nilsson**

Projektledare, IVL Svenska Miljöinstitutet

Telefon: 010-788 66 89

E-post: elin.nilsson@ivl.se

Sara Sundquist

Näringspolitisk expert, Livsmedelsföretagen

Telefon: 08-762 65 46

E-post: sara.sundquist@li.se

ESRS E1 - Klimatförändringar - Struktur och innehåll				
Allmänna upplysningar	ESRS 2 GOV-3 Integrering av klimatprestationer i incitamentsprogram Information om huruvida och hur klimatrelaterade aspekter, såsom utsläppsmål för växthusgaser (GHG), beaktas i ersättningen till styrelseledamöter eller ledande befattningshavare. Det inkluderar exempelvis om bonusar kopplas till minskade utsläpp från egen produktion, transporter eller leverantörsled.	E1-1 Omställningsplan för klimatåtgärder Beskrivning av om och hur företagets strategi och affärsmodell inom livsmedelskedjan (produktion, förädling, distribution) är förenlig med övergången till en hållbar ekonomi och med målet att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 °C samt uppnå klimatneutralitet senast 2050.	ESRS 2 SBM-3 Väsentliga påverkan-, risk- och möjlighetsfrågor (IROs) kopplat till strategi och affärsmodell Kategorisering av risker för livsmedelsverksamheten – exempelvis klimatfysiska risker (torka, översvämningar som påverkar odlingar eller transporter) och omställningsrisker (nya krav på utsläppsreduktioner, hållbarhetsmärkning).	ESRS 2 IRO-1 Processer för att identifiera och bedöma väsentliga klimatrelaterade IROs Information om hur företaget inom livsmedelsbranschen identifierar och bedömer påverkan, risker och möjligheter kopplade till klimatförändringar – t.ex. stigande energipriser, minskad tillgång på vatten eller regleringar kring animalieproduktion.
Påverkan, risker och möjligheter	E1-2 Policyer för klimatanpassning och minskning Information om i vilken grad företagets policyer hanterar identifiering, bedömning och åtgärder kopplade till klimatpåverkan – exempelvis riktlinjer för fossilfria transporter, hållbar energianvändning i produktionsanläggningar eller inköp från klimatsmarta leverantörer. E1-3 Åtgärder och resurser för klimatrelaterat arbete Information om vidtagna och planerade åtgärder inom livsmedelskedjan – till exempel elektrifiering av kyltransporter, investeringar i energisnåla processer, omläggning till växtbaserade produkter – samt vilka resurser som avsätts för detta.	Mål och nyckeltal	E1-4 Mål för klimatarbete Information om uppsatta mål som stöder policyn – till exempel mål för minskade utsläpp från produktion eller transporter, minskad klimatpåverkan från förpackningar, eller ökad andel förnybar energi i värdekedjan. E1-5 Energianvändning och energimix Information om energianvändning i absoluta tal – t.ex. elförbrukning i produktionsanläggningar, kylar och frysar – samt andelen förnybar energi. Förbättringar i energieffektivitet och minskat beroende av fossila bränslen ska beskrivas. E1-6 Utsläpp av växthusgaser (Scope 1, 2 och 3) samt total klimatpåverkan Redovisning av företagets totala klimatutsläpp: Scope 1: Direkta utsläpp från egen verksamhet (t.ex. bränslepannor, egna transporter) Scope 2: Indirekta utsläpp från inköpt el, värme, kyla Scope 3: Utsläpp i värdekedjan (t.ex. råvaruproduktion, distribution, avfallshantering) Även klimatintensitet (t.ex. utsläpp per kg producerad vara) ska redovisas.	E1-7 Koldioxidupptag och klimatkompensationsprojekt Information om åtgärder för klimatkompensation – exempelvis investeringar i trädplantering, biokol eller andra projekt inom eller utanför den egna livsmedelskedjan. Även volymer av upptagna eller reducerade utsläpp samt användning av klimatkompensationskrediter ska anges. E1-8 Intern prissättning av koldioxid Information om huruvida företaget använder intern koldioxidprissättning (t.ex. internt koldioxidpris vid investeringsbeslut eller produktutveckling) och hur detta styr beslut som minskar utsläppen i verksamheten eller värdekedjan. E1-9 Förväntade finansiella effekter av klimatförändringar Information om förväntade finansiella konsekvenser av klimatrelaterade risker och möjligheter – till exempel påverkan på råvarupriser (spannmål, mejeriprodukter), försäkringskostnader, tillgång till vatten, samt kostnadsbesparingar från energieffektivisering.

ESRS E2 - Föroreningar - Struktur och innehåll				
Allmänna upplysningar	ESRS 2 IRO-1 – Processer för att identifiera och bedöma väsentliga föroreningsrelaterade påverkan, risker och möjligheter Livsmedelsföretag bör redogöra för hur de identifierar och bedömer väsentliga IRO:er kopplade till utsläpp från produktion, transporter och inköpta varor, inklusive exempelvis utsläpp från rengöringsmedel, ammoniak från djurhållning, utsläpp från avloppsvatten eller föroreningar från förpackningar.	Mål och nyckeltal	E2-3 – Mål för att minska föroreningar från livsmedelskedjan Företaget bör redovisa uppsatta mål för att minska föroreningar från olika delar av värdekedjan, t.ex. minskning av fosforutsläpp, reducering av ammoniakemissioner eller halter av desinfektionsmedel i avloppsvatten.	E2-4 – Föroreningar från luft, vatten och mark kopplade till livsmedelsproduktion Beskriv kvantitativa och kvalitativa uppgifter om utsläpp från processer som rök från vedeldning, ammoniak från stallgödsel, mikroplaster från processutrustning, tvättvatten från mejerier, slakterier eller bryggerier.
Påverkan, risker och möjligheter	E2-1 – Policyer för att minska föroreningar i livsmedelsproduktionen Beskriv policyer som omfattar hur företaget arbetar för att minska föroreningar i sina anläggningar, t.ex. från avloppsvatten, användning av bekämpningsmedel, restprodukter från livsmedelsberedning, samt kemikalier i rengörings- och desinfektionsmedel. E2-2 – Åtgärder och resurser för att minska utsläpp till luft, vatten och mark Företaget bör beskriva vilka åtgärder som vidtagits, t.ex. installation av filter, biologiska reningssystem eller övergång till miljövänligare kemikalier, samt vilka resurser (personal, investeringar) som avsatts för detta.		E2-5 – Ämnen av särskild oro i livsmedelsbranschen Redovisa förekomst och hantering av farliga ämnen, t.ex. desinfektionsmedel, bekämpningsmedelsrester i råvaror, PFAS i förpackningsmaterial eller rengöringsmedel.	E2-6 – Förväntade finansiella effekter av föroreningsrelaterade risker och möjligheter Redovisa möjliga framtida kostnader för att hantera utsläpp eller för att ställa om till renare processer – exempelvis kostnader för nya reningsverk, potentiella böter eller affärsmöjligheter kopplade till renare produktionsmetoder och ökad efterfrågan på miljövänliga produkter.

ESRS E3 - Vatten och marina resurser - Struktur och innehåll				
Allmänna upplysningar	ESRS 2 IRO-1 Processer för att identifiera och bedöma väsentliga påverkan-, risk- och möjlighetsfrågor (IROs) kopplade till vatten och marina resurser Information om hur företaget har analyserat sin påverkan på vattenresurser – t.ex. vattenanvändning i produktionsprocesser, bevattning av råvaror eller vattenintensiva rengöringsrutiner.			
Påverkan, risker och möjligheter	E3-1 Policyer kopplade till vatten och marina resurser Information om i vilken grad företags policyer hanterar identifiering, bedömning och åtgärder avseende vattenrelaterade IROs – exempelvis policyer för vattenanvändning i bearbetning, rengöring, kylning eller inom råvaruodling (t.ex. frukt, grönt eller animalier). E3-2 Åtgärder och resurser kopplade till vatten och marina resurser Beskrivning av konkreta åtgärder och tilldelade resurser – t.ex. investeringar i vattenbesparande teknik, slutna system i produktionen, vattenåteranvändning, byten till torrare råvaror eller vatteneffektiv bevattning i leverantörsledet.	Mål och nyckeltal	E3-3 Mål kopplade till vatten och marina resurser Redovisning av mål för att minska vattenförbrukning, öka återanvändning eller minimera påverkan i vattenstressade områden – exempelvis minskad vattenintensitet per producerad enhet, eller mål för andel återvunnet processvatten. E3-4 Vattenförbrukning Information om företags vattenanvändning – t.ex. i rengöring, tillagning, kylning eller odling. Även redovisning av: Förbrukning i absoluta tal Vattenanvändning i områden med vattenstress Användning av återvunnet eller lagrat vatten Vattenintensitet (t.ex. liter per producerad enhet eller per omsättning)	E3-5 Förväntade finansiella effekter kopplade till vatten och marina resurser Information om finansiella konsekvenser kopplade till vattenrelaterade risker, t.ex.: Brist på vatten i produktions- eller odlingsområden Högre kostnader för vattenrening eller tillgång Krav från kunder, myndigheter eller certifieringssystem på vatteneffektivitet Samt möjligheter såsom: Kostnadsbesparingar via återanvändning Stärkt varumärke genom vatteneffektivitet Innovation inom vattensnåla produkter eller processer

ESRS E4 - Biologisk mångfald och ekosystem - Struktur och innehåll				
Allmänna upplysningar	E4-1 Omställningsplan – hänsyn till biologisk mångfald och ekosystem i strategi och affärsmodell Information om hur motståndskraftig företagets strategi och affärsmodell är i relation till biologisk mångfald och ekosystem – t.ex. om man är beroende av jordbruksmark, pollinatörer eller vattenkvalitet. Det ska framgå hur affärsmodellen är förenlig med relevanta mål och policyer på lokal, nationell och global nivå.	ESRS 2 SBM-3 Väsentliga påverkan-, risk- och möjlighetsfrågor (IROs) kopplat till strategi och affärsmodell Klassificering av platser i den egna verksamheten eller leverantörsledet med betydande negativ påverkan, t.ex. jordavrinning, jorderosion, markavtäckning, påverkan på skyddsvärda arter eller naturområden. Viktigt för företag med markberoende verksamhet (t.ex. odling, betesmark, fiskodling).	ESRS 2 IRO-1 Processer för att identifiera och bedöma väsentliga IROs kopplat till biologisk mångfald och ekosystem Beskriv hur företaget identifierar om det verkar i, eller påverkar, områden nära känsliga naturområden – t.ex. Natura 2000-områden, våtmarker, skyddad skog.	
Påverkan, risker och möjligheter	E4-2 Policyer kopplade till biologisk mångfald och ekosystem Information om i vilken utsträckning företagets policyer (t.ex. för råvaruinköp, jordbruksmetoder, habitatbevarande) adresserar identifiering, hantering och återställning av påverkan på biologisk mångfald – exempelvis förbud mot avskogning eller krav på certifierade råvaror. E4-3 Åtgärder och resurser kopplade till biologisk mångfald Beskriv vilka konkreta åtgärder och resurser som tilldelats för att skydda biologisk mångfald – t.ex. omställning till regenerativt jordbruk, skydd av naturvärden i anslutning till produktionsområden, finansiering av restaureringsprojekt eller avtal med leverantörer om biodiversitetskrav.	Mål och nyckeltal	E4-4 Mål kopplade till biologisk mångfald och ekosystem Beskriv mål för att stödja företagets policyer – t.ex. mål om 100 % certifierade råvaror (utan avskogning), återställda våtmarker eller ökad andel råvaror från områden med låg biologisk risk. Målen ska svara upp mot identifierade väsentliga IROs. E4-5 Påverkansindikatorer kopplade till biologisk mångfaldsförändringar Redovisning av nyckeltal för påverkan, t.ex.: Andel av verksamhet i eller nära biodiversitetskänsliga områden Verksamhetens påverkan på markanvändning (t.ex. expansion av odlingsmark) Vattenanvändningens påverkan på ekosystem Förekomst av invasiva arter Påverkan på arter (t.ex. pollinatörer) Ekosystemstatus i anslutning till anläggningar eller leverantörsled	E4-6 Förväntade finansiella effekter av påverkan på biologisk mångfald Beskriv finansiella risker och möjligheter kopplade till beroende och påverkan på natur – t.ex.: Risker: råvarubrist (kakao, palmolja, fisk), regleringskostnader, varumärkesrisker Möjligheter: produktdifferentiering (ekologiska/miljömärkta produkter), kostnadsbesparingar från återställd mark, tillgång till finansiering kopplad till biodiversitet

ESRS E5 - Resursanvändning och cirkulär ekonomi - Struktur och innehåll				
Allmänna upplysningar	ESRS 2 IRO-1 Processer för att identifiera och bedöma väsentliga IROs kopplade till resursanvändning och cirkulär ekonomi Information om hur företaget har genomfört kartläggningar av sin verksamhet för att identifiera påverkan, risker och möjligheter (IROs) kopplade till resursanvändning – till exempel förpackningsmaterial, vatten, maskiner, råvaror – och hur dessa hanteras. Även hur samråd genomförts, särskilt med påverkade aktörer, bör beskrivas.	Mål och nyckeltal	E5-3 Mål för resursanvändning och cirkulär ekonomi Information om uppsatta mål – t.ex. att minska mängden jungfrulig plast i förpackningar, öka återanvändning av produktionsrester eller att implementera designprinciper för cirkularitet i alla nya produkter och förpackningar.	E5-4 Resursinflöden Information om material som går in i verksamheten eller leverantörsledet, inklusive: Råvaror (spannmål, mejeri, kött etc.) Förpackningsmaterial Vatten, energi Maskiner, utrustning Fokus ska ligga på inflöden som är resursintensiva eller kritiska ur hållbarhetssynpunkt.
	E5-1 Policyer för resursanvändning och cirkulär ekonomi Information om hur företagets policyer hanterar användning av material och främjande av cirkulära lösningar – till exempel minskning av engångsplast, återanvändbara transportlösningar, inköp av återvunnen råvara eller krav på cirkulär design av förpackningar. E5-2 Åtgärder och resurser för resursanvändning och cirkulär ekonomi Beskrivning av konkreta åtgärder – som investeringar i återvinning av restprodukter (t.ex. biprodukter från produktion), införande av återvinningsbara eller återanvändbara förpackningar, samverkan med återtagssystem eller matsvinsreducerande insatser.		E5-5 Resursutflöden Information om hur företaget bidrar till cirkulär ekonomi – t.ex. genom att: Utforma produkter så att material kan återvinnas eller återanvändas Minimera svinn i produktionen Samverka kring industriell symbios eller återtag Återvinna organiskt avfall (t.ex. biogasproduktion från livsmedelsavfall)	E5-6 Förväntade finansiella effekter av resursanvändning och cirkulär ekonomi Beskriv både risker och möjligheter, t.ex.: Risker: ökade materialkostnader, råvarubrist, krav från kunder eller regelverk Möjligheter: kostnadsbesparingar genom minskat svinn, nya affärsmodeller (t.ex. återfyllbara förpackningar), stärkt varumärke genom återvinningsbar design

ESRS S1 - Egen arbetskraft - Struktur och innehåll							
Allmänna upplysningar	ESRS 2 SBM-2 Intressenter: rättigheter och perspektiv hos den egna personalen Information om hur synpunkter och rättigheter från anställda och andra väsentligt påverkade personer (faktiskt eller potentiellt) tas tillvara i strategi och affärsmodell – inklusive respekt för mänskliga rättigheter inom exempelvis produktion, transport, lagerhållning och butik.	Påverkan, risker och möjligheter	S1-1 Policyer kopplade till den egna arbetsstyrkan Information om policyer för att identifiera, hantera och åtgärda väsentlig påverkan på anställda – t.ex. arbetsmiljö, jämlikhet, löner, utbildning eller inflytande.	Mål och nyckeltal	S1-5 Mål kopplade till arbetsstyrkan Information om mål för att minska negativ påverkan och stärka positiva effekter – exempelvis minskning av olyckor, ökad jämställdhet, förbättrad personalomsättning eller ökad andel med utbildning i livsmedelshantering.	S1-7 Icke-anställd arbetskraft Exempelvis inhyrd personal, praktikanter eller bemanningsanställda – relevant särskilt i säsongsbetonad eller tillverkningsnära livsmedelsproduktion.	S1-9 Mångfaldsindikatorer Nyckeltal kopplade till kön, ålder, bakgrund etc., särskilt för chefspositioner eller produktionsteam.
	ESRS 2 SBM-3 Väsentliga påverkan-, risk- och möjlighetsfrågor (IROs) kopplat till strategi och affärsmodell Information om var och hur de väsentliga frågorna uppstår inom den egna arbetsstyrkan – t.ex. i produktionsled, logistik, butik eller restaurangverksamhet – samt om risker för farligt arbete, bristande inflytande eller tvångsarbete förekommer.		S1-2 Processer för dialog med arbetsstyrkan Beskrivning av hur företaget samverkar med anställda och fackliga representanter för att fånga upp påverkan, behov och synpunkter – särskilt viktigt i arbetsmiljöintensiva miljöer såsom livsmedelsindustri, storkök, lager och transport.		S1-6 Anställdas sammansättning Data om t.ex. kön, ålder, anställningsform, sysselsättningsgrad inom företagets olika enheter.	S1-8 Facklig täckning och social dialog Andel av arbetsstyrkan som omfattas av kollektivavtal, facklig anslutning samt kvaliteten i företagets dialog med medarbetarna.	
			S1-3 Processer för att åtgärda negativ påverkan Information om system och processer för att fånga upp och åtgärda klagomål – t.ex. visselblåsarssystem, HR-processer eller fackliga förhandlingar. Ska även omfatta rutiner för att hantera diskriminering, olyckor eller trakasserier.			S1-13 Utbildning och kompetensutveckling Nyckeltal kring deltagande i utbildningar – särskilt viktigt i branscher där livsmedelssäkerhet och hygien är avgörande.	S1-15 Balans mellan arbete och privatliv Nyckeltal kopplat till övertid, skiftgång, deltid, föräldraledighet eller flexibla arbetstider.
			S1-4 Åtgärder och resurser för att hantera IROs kopplat till arbetsstyrkan Beskrivning av vidtagna åtgärder för att minska negativa effekter eller stärka positiva möjligheter – t.ex. utbildningsprogram, hälsosatsningar, mångfaldsplaner eller satsningar på medarbetarengagemang – samt resurser som tilldelats.		S1-11 Socialt skydd Tillgång till sjuklön, föräldraledighet, pensionssystem och andra trygghetssystem.	S1-14 Hälsa och säkerhet Indikatorer för arbetsrelaterade skador, sjukfrånvaro, ergonomi eller andra hälsorelaterade aspekter.	S1-16 Ersättningsindikatorer Information om lönespridning, bonusar, incitamentsprogram kopplade till hållbarhet eller medarbetarnöjdhet.
				S1-12 Anställda med funktionsnedsättning Andel samt åtgärder för att stödja och inkludera personer med funktionsvariationer.			S1-17 Klagomål, incidenter och allvariga kränkningar av mänskliga rättigheter Antal, typ och uppföljning av incidenter som berör arbetsrelaterade rättigheter, inklusive överträdelser av arbetsmiljölagar, diskriminering eller kränkande särbehandling.

ESRS S2 - Arbetskraft i värdekedjan - Struktur och innehåll					
Allmänna upplysningar	ESRS 2 SBM-2 Intressenter: rättigheter och perspektiv hos arbetstagare i värdekedjan Information om hur företagets strategi och affärsmodell tar hänsyn till synpunkter, behov och rättigheter för personer i leverantörs- och värdekedjan – särskilt med fokus på mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och påverkan i riskområden (t.ex. jordbruk, fiske, förpackningsindustri i låglöneländer).	Påverkan, risker och möjligheter	S2-1 Policyer för arbetstagare i värdekedjan Information om företagets policyer för att förebygga och hantera risker som påverkar arbetstagare i värdekedjan – t.ex. krav på arbetsvillkor i uppförandekoder, förväntningar på leverantörer kring levnadslön, arbetstid, diskriminering och fackliga rättigheter. S2-2 Processer för dialog med arbetstagare i värdekedjan Beskrivning av hur företaget för dialog med eller samlar information från arbetstagare i leverantörsledet – direkt eller via leverantörer, fackliga företrädare eller tredjepartsgranskningar – för att identifiera och hantera påverkan och risker.	Mål och nyckeltal	S2-5 Mål kopplade till arbetstagare i värdekedjan Information om mål för att minska negativ påverkan och stärka positiva effekter – t.ex. mål för andel leverantörer med kollektivavtal, levnadslön, trygg anställning, utbildning, eller uppföljning av arbetsvillkor i högriskländer.
	ESRS 2 SBM-3 Väsentliga påverkan-, risk- och möjlighetsfrågor (IROs) kopplat till strategi och affärsmodell Information om huruvida och var påverkan på arbetstagare i värdekedjan uppstår – t.ex. barnarbete, tvångsarbete, farliga arbetsmiljöer eller underbetalda arbetsvillkor – och hur dessa är kopplade till företagets strategi (t.ex. upphandling, inköp, leveranskrav).		S2-3 Klagomålsmekanismer och processer för att åtgärda negativ påverkan Information om system som finns för att arbetstagare i värdekedjan ska kunna rapportera oegentligheter – t.ex. visselblåsarkanal, uppförandekodbaserade avvikelshanteringssystem – och hur företaget säkerställer att åtgärder vidtas och att rättvisa processer finns. S2-4 Åtgärder och resurser för att hantera IROs kopplade till arbetstagare i värdekedjan Beskrivning av vidtagna åtgärder för att förebygga eller rätta till problem – t.ex. kapacitetsstärkande åtgärder hos leverantörer, samarbete med certifieringssystem, riskbaserad revision eller utbildning inom mänskliga rättigheter – samt resurser som tilldelats.		ESRS 2 MDR-M Nyckeltal kopplade till arbetstagare i värdekedjan Beskrivning av nyckeltal som företaget använder för att följa upp påverkan – exempelvis: Andel granskade leverantörer Antal avvikelser inom arbetsrätt Andel leverantörer med åtgärdsplaner Uppfyllelse av uppförandekod Andel leverantörer i högriskländer med genomförda revisioner

ESRS S3 - Påverkade samhällen - Struktur och innehåll					
Allmänna upplysningar	ESRS 2 SBM-2 Intressenter: rättigheter och perspektiv hos påverkade samhällen Information om hur synpunkter, behov och rättigheter hos påverkade samhällen (inklusive urfolk) beaktas i företagets strategi och affärsmodell – särskilt när det gäller påverkan på markanvändning, vattenresurser, försörjning, lokal hälsa och miljö i känsliga regioner eller leverantörsled.		ESRS 2 SBM-3 Väsentliga påverkan-, risk- och möjlighetsfrågor (IROs) kopplat till strategi och affärsmodell Information om hur och var företagets verksamhet eller värdekedja påverkar samhällen – exempelvis vid råvaruproduktion, jordbruk, vattenanvändning eller markutnyttjande – samt om dessa påverkan beaktas i strategi och rapportering. Det kan handla om både negativ och positiv påverkan på levnadsvillkor, miljö, kultur eller tillgång till naturresurser.		
	Påverkan, risker och möjligheter	S3-1 Policyer kopplade till påverkade samhällen Information om i vilken utsträckning företagets policyer hanterar identifiering och hantering av väsentlig påverkan på samhällen – exempelvis vid etablering av produktion, inköp från jordbruk i riskområden eller påverkan på vattenresurser i lokalsamhällen.	S3-2 Dialog med påverkade samhällen Beskriv hur företaget engagerar sig i dialog med samhällen som påverkas av verksamheten – direkt eller via leverantörer – för att förstå faktisk eller potentiell påverkan. Relevanta områden kan vara markanvändning, miljörisker, vattenbrist, buller, lukter eller annan påverkan från livsmedelsproduktion eller transport.	Mål och nyckeltal	S3-5 Mål kopplade till påverkade samhällen Information om uppsatta mål för att minska negativ påverkan eller stärka positiva effekter – t.ex. ökad lokal samhällsnytta, minskade klagomål, hållbar vattenförvaltning i leverantörsledet eller förstärkt social dialog vid etablering.
		S3-3 Klagomål och åtgärder vid negativ påverkan Information om hur påverkade samhällen kan rapportera negativa effekter samt hur företaget hanterar och åtgärdar dessa. Exempelvis kan det handla om processer för att åtgärda konflikter kring vattenanvändning, markåtkomst, avfall eller sociala konsekvenser.	S3-4 Åtgärder och resurser för att hantera påverkan på samhällen Beskrivning av vidtagna åtgärder – t.ex. riskanalyser, samråd, investeringar i lokal utveckling, kompensation eller förbättringsåtgärder – samt resurser som avsatts för att stärka eller skydda samhällen i och kring verksamhetens påverkan.		ESRS 2 MDR-M Nyckeltal kopplade till påverkade samhällen Beskriv vilka indikatorer företaget använder för att följa upp påverkan och framsteg – t.ex. antal samråd, andel med åtgärdsplan, antal klagomål hanterade, förbättrade tillgångar till vatten eller samhällsresurser, eller lokalt anställda.

ESRS S4 - Konsumenter och slutanvändare - Struktur och innehåll				
Allmänna upplysningar	ESRS 2 SBM-2 Intressenter: rättigheter och perspektiv hos konsumenter och slutanvändare Information om hur konsumenters och slutanvändares rättigheter, behov och synpunkter beaktas i företagets strategi och affärsmodell – exempelvis med avseende på hälsa, säkerhet, tillgänglighet, information, spårbarhet, etik och mänskliga rättigheter.	ESRS 2 SBM-3 Väsentliga påverkan-, risk- och möjlighetsfrågor (IROs) kopplat till strategi och affärsmodell Information om var i strategin företagets påverkan på konsumenter uppstår – t.ex. via märkning, marknadsföring, produktinformation, ingredienser eller produktsäkerhet – samt om konsumenternas behov vägs in i affärsmodellens utformning. Både negativa och positiva effekter ska beskrivas.		
	S4-1 Policyer kopplade till konsumenter och slutanvändare Information om vilka policyer företaget har för att säkerställa att påverkan på konsumenter hanteras – exempelvis policys för transparens i marknadsföring, hälsosam produktutveckling, konsumentklagomål eller socialt ansvarstagande i produktdesign.	S4-2 Dialog med konsumenter och slutanvändare Beskriv hur företaget samlar in feedback från kunder och användare – t.ex. via kundtjänst, enkäter, produktrecensioner eller samverkan med konsumentorganisationer – för att identifiera påverkan och förbättringsområden.	Mål och nyckeltal	S4-5 Mål kopplade till konsumenter och slutanvändare Information om mål för att minska negativ påverkan och öka positiva effekter – t.ex. mål för förbättrad produktinformation, ökad andel hälsosamma eller hållbara produkter, förbättrad klagomålshantering eller tillgång till alternativa produkter för allergiker.
Påverkan, risker och möjligheter	S4-3 Klagomålsrutiner och åtgärder vid negativ påverkan Information om hur företaget hanterar klagomål från konsumenter – inklusive tillgång till klagomålskanaler och rutiner för att åtgärda brister i produktinformation, säkerhet eller etik.	S4-4 Åtgärder och resurser för att hantera påverkan på konsumenter Beskrivning av konkreta åtgärder – t.ex. näringsförbättring av produkter, omformuleringar för att undvika allergener eller oönskade tillsatser, åtgärder för att förbättra förpackningsinformation – samt resurser som tilldelats för att förebygga och hantera påverkan på konsumenter.		ESRS 2 MDR-M Nyckeltal kopplade till konsumenter och slutanvändare Beskrivning av vilka indikatorer företaget använder för att mäta påverkan på konsumenter – t.ex. antal klagomål, andel produkter med fullständig näringsmärkning, återkallelser, nöjdhetsindex eller andel produkter som uppfyller interna hållbarhets- och hälsonormer.

ESRS G1 - Affärsbeteende - Struktur och innehåll				
Allmänna upplysningar	ESRS 2 GOV-1 Styrelsens roll i frågor om affärsbeteende Information om hur styrelsen eller högsta ledningen hanterar frågor om affärsbeteende, etik, regelefterlevnad och företagskultur – samt om deras kompetens inom dessa områden.	ESRS 2 IRO-1 Processer för att identifiera och bedöma väsentliga IROs kopplade till affärsbeteende Beskrivning av vilka kriterier företaget använder för att identifiera påverkan, risker och möjligheter kopplade till affärsbeteende – exempelvis utifrån geografi, bransch, affärsrelationer eller typ av transaktion (t.ex. inköp från högriskländer eller komplexa distributionsled).		
	G1-1 Policyer för affärsbeteende och företagskultur Information om företagets policyer för att identifiera och hantera affärsbeteenderelaterade risker – t.ex. korruption, intressekonflikter, konkurrenslagstiftning, informationsetik och respektfulla affärsrelationer. Inkluderar även hur företagets kultur och värderingar främjar ansvarsfullt agerande i hela livsmedelskedjan.	G1-2 Leverantörsrelationer och upphandlingsrutiner Information om hur företaget arbetar för rättvisa, transparenta och etiska relationer med leverantörer – inklusive hur inköpsprocesser hanteras, kravställning sker och hur företaget arbetar mot mutor eller otillbörlig påverkan i leverantörsledet.	Mål och nyckeltal	G1-4 Rapportering om korruption och mutor Information om inträffade fall av korruption eller mutor under året – inklusive antal, typ, utfall och vilka åtgärder som vidtagits.
		G1-3 Förebyggande och upptäckt av korruption och mutor Beskrivning av de rutiner som finns för att förebygga, upptäcka och hantera misstankar om oegentligheter – t.ex. utbildningar för personal och leverantörer, visselblåsarssystem eller interna kontroller. Relevanta i situationer med stora inköpsvolym, sårbara marknader eller tredjepartsaktörer.		G1-5 Politisk påverkan och lobbyverksamhet Redovisning av hur företaget bedriver opinionsbildning eller påverkar politik – t.ex. via branschorganisationer, remissvar eller lobbyaktiviteter – samt syftet med dessa och eventuella bidrag. G1-6 Betalningspraxis och påverkan på leverantörer Information om betalningsvillkor och faktisk betalningstid – särskilt kopplat till hur företaget hanterar betalningar till små och medelstora leverantörer. Detta är särskilt relevant i livsmedelskedjan, där sena betalningar kan påverka producenter och små leverantörer kraftigt.